

MAGYAR



BANYÁSZLAP

926

magyar telepre jár 1915 szeptem-
ber elsőjén a Magyar Bányászlap
Hirdetőcímek a helységnevekkel
szívesen szolgálunk.

Hungarian Miners' Journal

926

is the Number of Mining Camps
embraced by the "HUNGARIAN
MINERS' JOURNAL" recently
Ask for the List of same.

VOL. IV. ÉVFOLYAM

NEW YORK, N. Y. 1915 FEBRUAR 18.

No. 8. Szám

HAZUGSÁGOK TENGEREJÉN

A BANYATÁRSASÁGOK ELÁRASZTJÁK HAZUGSÁGGAL AZ ORSZÁGOT. — LEFIZETETT ÚJSÁGOKBAN A BANYÁSZOK ELLEN HECELIK A LAKOSÁGOT. — REMÉLJÜNK, DE VÁR-
JUK KÉSZEN A MUNKA BESZÜNTETÉS LEHETŐSÉGÉT.

Soha szemtelenebbül, soha pisz-
kosabb szemérmelenséggel még
nem vásároltak meg újságokat,
mint ahogyan a bánya tulajdono-
sok megfizették az Egyesült Álla-
mok majdnem minden lapját,
hogy a bányászok ellen hangolják
a népet, és így kényszerítsék a ki-
szorított munkásokat, hogy áll-
janak el a szervezett követeléseitől.

Amerika majdnem minden an-
gol lapjában oldalsó hirdetőket
közölték, amelyekben megírják,
hogy a bányászok milyen sokat
keresnek, hogy a bányász ember
életé csak vigalom és muszázs,
és hogy ők, a szegény bánya tulaj-
donosok éppen csakhogy éhen
nem pusztulnak, mert olyan drá-
ga a munkabér és olyan olcsó a
szén, hogy ráfizetnek a bányák
üzemeltetésére.

A közönségnél keresnek, azt hir-
detik, menedéket a bányászok tu-
lajdonosok követeléséi ellen és a
nem állják végig őrni ezt az orszá-
got éppen ebben az időben, mikor
a háborús szénrendelések követel-
kezében a részvényesek áira bihe-
tetlen módon emelkedik, mikor
egyik záros ületet a másik után
kötik és mikor a gyárak egyre-
másra jeleiként be a munkások fi-
zetés javítását, mert jól keresnek
és jó viszonyok vannak, jut a vé-
res pénzből.

Milliókat költenek el az újabb
hirdetéseik megfizetésére és az új-
ságok lekonyezására, mert hi-
szen mi milliót jelent nekik, ha
egy pár centtel kevesebbet fizet-
nek a szén tonnájáért és csodál-
nak, hogy amig a munkabérek nem
jut állítólag a keresetkhöz, addig
ezekre a piszkos hirdetőkre
bőven telik a "rafizetésből."

Hát két évt lehatóság aprilis
elsője után. Vagy a bányászokat
fogják letérni a fizetéselemelés né-
kül visszakényszeríteni a munkába
akkor a bányászokból sajtólják ki
ezután is a szédületes nyereséget;
vagy elég erősek lesznek a küzdő
bányászok és kifájtják maguk-
nak a fizetés javítását, e ebben az
esetben az ország lakosságának
fognak a zsebébe nyúlni, hogy Pen-
nanszdeljék ki ezután a meg nem
engedhető rettenetes nagy nyere-
ségeit.

Azzal kirják tele az országot,
hogy ha ők a szén tonnájának a ki-
bányászásáért husz százalékot,
vagyis 7—12 centtel többet fizet-
nek majd és teljesítik a munká-
sok többi kérését is, hogy abban
az esetben a közönségnek majd
60 centtel kell egy ton szénért
többet fizetni, hogy ők a bányá-
mágnások koldusbotra ne jus-
sunk.

Kettős élt szolgál a lefizetett
újságoknak az a szemérmelen saj-
tó-hadjáratra.

Ridőrir a bányászok ellen han-
golgák a népet, hogy ha esetleg
a sor csakugyan sztrájkra kerül
is, akkor ne támogassák őket a
közlemben, ne segítsenek raj-
tuk, ha nyomorúságot hoz rájuk a

munka szünetelése, a ezt el is ér-
hetik ezzel a tömértelen hazug-
sággal. Hiszen senki sem szívesen
gondol rá, hogy ezental 60 centtel
többet fizessen a szén tonnájáért,
mindenki szívesebben látja, ha az
amogy is túlságos drága szén ára
valamivel csene, vagy legalább a
régi maradna.

A második céljuk a saját hadjá-
ratral a közönség ellen irányul,
mert ha nem bírják a lakosság se-
gítségével kizsákmányolni a bányá-
zókat, akkor majd kizsákmányol-
ják (gondolják magukban) a
bányászok segítségével, és perze
a lefizetett újságok segítségével,
a lakosokat.

Ha a bányászok erősen küzde-
nek és megmaradnak határozot-
tan a követeléseik mellett, akkor
egyszerűen fel fogják tényleg
emelni a szén árat, mert hiszen ők
soha veszteti nem fognak és ha
adnak is majd 8—10 cent bérjavi-
tást, háromszorosan fogják azt a
szénvásárló közönségtől bevasalni
a felemelt árrakkal.

Amikor a maszka a talpára
esik, hogyha felhajlítják, éppen
úgy hasznukra tudnak fordítani
ebben az országban a nagy töké-
sek mindent, és mi az esetleges
sztrájk a munkásoknak vagy árt
majd, vagy hasznát, addig ezek-
nek az emhereknek bizonyosan
hasznát.

Most a kilátások olyanok, hogy
békésen oldják meg a szénrész-
kérdést. Eleinte cigánykodnak,
megpróbálják majd, hogy lealku-
janak valamit a bányászok amogy
is méreket követeléséből, de bi-
zunk benne, hogy nagyrészt meg-
adják azt.

Hirtelen azonban más forduló-
tot vehetnek a tárgyalások. Ha
a bánya urak látni fogják, hogy a
lekenyerezett újságok segítségével
sikerül a nép fordulatát a bányá-
sok ellen nem gondolati, akkor
egyszerre vissza fognak utasítani
mindent.

Sokan most is biztosan veszik,
hogy ha a közép és nyugati álla-
mokban meg is egyeznek majd, de
Pennsylvania-ban sztrájk lesz.

Nem tudhatja senki. Mi remél-
jük, hogy munka beosztására,
vagy sztrájkra a sor nem kerül
seholsem, de ha mégis belekény-
szerül a bányászokat a nagy urak
a harcra, akkor a bányá-
soknak kézen kell lenni.

A győzelem most könnyebb,
mint akármikor volt, mert a szén
kell, mindig több kell és mindig
jóban kell, míg a háború tart és
a bánya tulajdonosok inkább meg-
fogják adni azt a kis javítást,
semhogy a most kínálkozó záros
haszonlót elessejen.

Mert dehogyan is igaz az a sok-
sok panasz, amivel végig hazdoz-
ták nagy Amerikát, dehogyan is fi-
zetnek ők rá a bányákra.

HOL VANNAK AZ URÁK?

Hol vannak az amerikai magyarság jómódú vezérei, akik más időkben, jobb idő-
ben olyan hangosan "szerelik" az amerikai magyarságot, meg a magyar hazát?

Hová bujtak, merre vannak azok az üzletemberek most, akik a honzszerelmet szok-
ták cégernek tűzni a bizniszeik fölül, akik magyira verik a mellüket, mikor — has-
znak van belőle?

Mióta a háború kitört, azóta mindig pénzt kérnek a magyar újságok. Szépen ké-
rünk, könyörögve kérünk, néha erősebben, néha követele kérik, mert nagy a gyász
és nagy a nyomor elhagyott hazánkban a háború szerencsétlenségjei között.

Az árvák, az özvegyek, a megbénult hősök, a Szibériában pusztuló szegény test-
cérek támogatása az amerikai magyarság kötelességévé vált és a magyar munkásság
eleget is tett és a jövőben is eleget fog tenni ennek a kötelességének.

A föld alatt küzdő szegény bányászember, a csapoklokban izzadó, rosszul kereső
földhöz ragadt gyári munkás, mind-mind szívesen adja az utolsó dollárját, és a sze-
rencsétlenül járt testvéreket kell azzal segíteni, és — nem tagadhatjuk — a jómódú
magyarok egy kis része szintén kivette már a maga részét az adakozásból, a regi-
tásból.

De csak egy kis része! Az az egypár magyar bankár, akinek egyike-másika az ár-
vák, a foglyoknak, a kárpáti falvak szerencsétlenségjeinek a javára adakozott, olyan
ritkaság számba megy, mint a fehér holló, mert tagadni sem lehet, hogy az igazi gaz-
dag, a jómódú amerikai magyarok nagy része pimaszul kihuzza magát mindenféle jó-
lékony mozgalomból.

Gyalázatosan megbujnak a hazafiságból élő és folyton arról szavaló "nagy" ma-
gyarok, csendben meglapulnak a magyarok zarájban hízó magyar gyárosok és magyar
üzletemberek és úgy látszik, a fölülkél fogva kell majd őket a nyílvasaság elé kény-
szítenni, hogyha belőlük is ki akarunk vasalni egy néhány dollárt, mikor a szegény
emberek folytonosan adnak és szívesen adnak.

A gazdag magyar cégek egyike-másika oda-oda vet néha 25 vagy 50 dollárt, pedig
nekik száz dollárna lenne szabad elkezdődik az adakozást és ha egyik-másik ezer
dollárt adna, azért sem verné meg épen a magyarok látna.

Első helyen vezet a nem adakozásban a gazdag cégek közt a muniális igazgatók
hankja, de nyomban utána következnek a nagy hangon hirdető hajlajót királyok, a
magyar importerek, a magyar bankárok nagyon nagy része (eddig összesen csak nyolc-
tíz adott közülük és nagyon kevesen voltak olyan derék emberek, hogy száz dollárt
adtak) a "saját házukat" hirdető vállalkozó üzletemberek, a magyar politikusok,
a magyar ügyvédek, a papok és a magukat megvezetelt szalonosok.

Úresfejj és üres szívtől nagyszájú emberek kerekedtek felül értedeken át az ame-
rikai magyarok között, rá álltak a magyarság hátrára, hogy politikai befolyáshoz jus-
sának és most a legkönnyebben alfasul, szemérmelenségileg megfélemednek róla, hogy adni
is lehetne valamit a magyar szegényeknek.

Szemérmelen tolakodással hirdetik az orrosság királyok, hogy hány millió ma-
gyar embert "fiatalít és erősit" meg a nem tudom és kányos szöveg kurájuk, de egyik
sem hirdette még, hogy hány száz ezer korona hadikölcsönt jegyzett, vagy hány ezer
dollárt adtak hazafias célra.

Az a négy-öt magyar importer, akiknek szintén elég jól megy a "hanfitára" üzlet,
még jóformán semmit nem adott másfél év óta és a tíz ujjunkon is megszámlálndánk
az ügyvédek, az orvosok és a papok adományait.

Hát most még szeretettel, később majd követele kérik a gazdag magyarokról,
hogy adjanak ők is.

A szegény sorsu magyar bányászok nevében követeljük a nagyhangon hirdető és
nagy szájjal szónokló magyar vezérektől, hogy niesenek adni, hogy mindnyáján csat-
lakozzának az Amerikafalva mozgalomhoz, és legalább 100 dollárnál kezdődjék az
adományuk.

Hiszen, hogyha a 2—3 dollár bérért dolgozó magyar ember 5—10 dollárt adhat
akor az uraktól egyházi dollár sem sok.

Akik elmaradnak, akik piszkos módon, becsületlenül teljesen kihúzzák majd ma-
gukat mindenféle jótékony adakozás alól, azok kevesebben fogják tapasztalni, hogy az
amerikai magyarságnak mennyitül a szeme és ahogyan naggyá tette őket, épúgy
semmivé is lesznek.

Mert a honzszerelmi maszlagot majd ezental nem veszik be a hirdető, a szavaló
nagy uraktól! Hiba beszél majd magyaroknak, magyarságról az az üzletember, az
a magyar vezér, aki most nem elég magyar ahhoz, hogy adakozzék. Az ilyen embe-
rekről undorral fog elfordulni az amerikai magyarság és az eljövendő jobb időkben
nekünk gondunk lesz rá, hogy ne feledkezzenek meg azokról sem, akik adakoztak, a
kik segítettek; de emlékeztetni fogjuk majd azokra is a magyarokat, akik most csak
csendesesen meglapulnak és elbujnak, ha magyar mozgalomról van szó.

A munkás amerikai magyarok a jó érzésű jobb módú amerikai magyarok pedig
ezután is éppen olyan készségesen, épen olyan jó szívetl fogják segíteni a mi szegény
hazánkat, a mi szerencsétlen testvéreinket, ahogy eddig tették.

Hejlyálatásánál kérjük olva-
sónkat, szíveskedjenek megírni
pontos régi címüket

PÁNCÉLOS TORNÝOK KÖZT

RAB BANYÁSZOK NEW MEXICO BANYAIBAN. — GÉPFEROV
VEREK ÖRIZIK A BANYAPÉLEK BEJÁRÓIT.

Meg akartam látogatni New
Mexico magyar bányászait. Fel
akartam keréni azt az egy pár
magyar testvér, akinek a pueblo
indianok mostoha földjére kellett
elvetődni, hogy a panaszos kénye-
ruket megkeressék és egyik vo-
natról a másikra ugáltak, a míg
lston városba értem; ott vannak
magyarlarkta bányapélek Raton
szomszédságában.

Kietlen, sivár vidéken, barát-
ságtalan csupasz hegyek alatt fe-
kúsznak a pélék és olyan szomo-
r képe van az egész környéknek,
mintha a hajdani romantikus in-
dián életet siratnák vissza minden
elárvult szikla-barlang.

Megdöbbenve álltam meg az első
telep kapujánál. Hatalmas, szeggel
kivert kerítés zárja el a pítát a
külvilágtól és barátságatlan angol
spanyol felhívásban intik meg a
látogatót, hogy engedély nélkül,
a kompánia engedélye nélkül, ar-
ra a telepre nem szabad menni.

Hogy pedig a figyelemzavarás-
nak nagyobb nyomtérítést adja-
nak, páncélos őrtornyok áll a kapu
mellett, amelyek oldalából Gat-
ling gépfegyverek merednek a
meglőbent idegen arcába.

Hát itt nem tréfálunk. A szomo-
ru emlékü coloradoi sztrájk ide-
jében látták el magukat eszékkel
a féltelmes szerencsémekkel és
most nem akarják a vaktat-
tást abba hagyni.

Minthogy a kapunál senki sem
volt, nem törődtem a titallommal,
és bemenem a szomoru telepre.
Magyarok azok a plézen nem la-
nak. Magyarországi tót testvé-
reinket láttam elég szép számba,
amikkel angolul diskurál-
tunk, ahogy tudtunk.

Mind, mind panaszkodott. A
kereset nem nagy, komisz módon
bánnak velük a bányában és úgy
örzik őket, mintha csak rabok len-
nének, hogy a szabad levegőtől is
elzárják őket.

Látogatónak nem szabad a te-
lepre bemeni, idegen kereskedőt
szintén nem engednek be a kom-
pánia üzlete szolgáltatja tetésze
szerint a rosszal kereső, rabul
tartott szegény bányász népet.

Nem nagyon mehetnek el a ba-
nyából, ha nem is tetszik nekik ott
az élet. A szomszédos, vagy a kö-
zelbeli telepeken csak ilyen a
helyzet, meazse vidékek bányái
hoz pedig nagyon nagy az utköz-
ség; nehezen keresik azt meg
ezekben a rossz időkhöz.

Kevés munka, sok munkás van
New Mexico bányáiban mindenfelé
és éppen ezért olyan becsületlenül
nyúzzák az embereket, olyan hihe-
tetlen szemérmeséggel üldözik a
bányászokat, hogy csaknem sirva
panaszolják a sorukat szegény
tót bajtársak.

Egyszerre csak megjelent a tár-
saság rendőre és felszólított, hogy
távozzam a telepkéről, míg le-
nem tartóztatom. New Mexico törvé-
nyeij jogot adnak nekik a letar-
tótatásra és minthogy magyaro-
kat ott úgy sem találtak, bemen-

tem a társaság Raton irodájába,
hogy engedélyt szerezsek a Daw-
son, meg a Koehler bányák meg-
látogatására, ahol magyar bajtár-
saink túrják a szénét.

Engedélyt nem kaptam. Gyana-
kodva, idegenkedve hallgatták vég-
ig a kéréssem, amikor megmond-
tam, hogy a Magyar Bányászlap
nak vagyok a szerkesztője, úgy
felkapta a fejét a társaság kövé-
re hiszt elnöke, mintha vipera
csápte volna meg hirtelen.

— Nem kérem, semmi esetre sem
engedhetjük meg! Újságírók nem
mehetnek a telepeinkre, erődtet-
háromszor is, nagy igaztatlansággal!

Hát nem mehettem be. De a ma-
gyar bányászok tudomást szerez-
hettek róla amerikaszerre, hogy
rabul tartják ezekben a bányák
ban a magyarokat, hogy sok, na-
gyon sok takargatni való lehet ar-
rafelé minden társaságnak, hogy
ilyen rettenetes módon félnek az
újságíróktól, különösen a bányász
újságíróktól és én bízeko vagyok
arra, hogy nem engedtek be a há-
nyáspléze New Mexicoban.

Estére mégis csak találkoztam
egy magyar bányászal. Raton-
ban volt dolga és az állomásan
létörtünk. Készenléssel, gyűlö-
lettel beszélt a társaságok embere
nyúzásról és azt izeni a többi ál-
lamok magyar bányászainak,
hogy Magyarországon "levő" fo-
goly muszájk sorsa sokkal jobb
lehet, mint a new mexioi bányá-
sok dolga: akiket az uszón "tár-
saságok tartanak foglyakban".

Ahogy szótért este és után jár-
koltunk, egyetértésűk "a szomszédos"
hegyek telefőrlő levőitől fény
szórnak a világszerte. Minden
éjjeli megvilágított és egész vide-
ket, hogy még éjszakának! idője-
ben se közelítessen meg senki a
magas kerítés akáiba azt bányász
embereket. Ha valaki vágyik erre
a vidékre, munkát éppen kaphat
akármelyik bányában.

10 centet kérünk.

A Magyar Bányász Naplárunkat
elszálítjuk azoknak, akik be-
kötődnek a 10 cent szállítási díjat.
Ugy látszik, hogy néhány száz el-
fűtöttünk nem akarta a 10 cent
baktólunk, pedig az a kívánság
teljesen méltányos a mi részün-
ről. Egy dollárt adjuk az új-
gát, akik a nyáron fűtettek elő,
azok még lámpát is kaptak és a most
egy nagy naplár adunk
előfizetőinknek, a melynek al-
küzése nekünk nagyon sok pénz
be került, nem kívánhatjuk olva-
sónk, hogy most még hét-nyolc
száz dollárt a szállításiért is fűsz-
tunk.

Szeretettel kérjük bajtársain-
kat, küldjék be a szállítási díjat,
mert mi tartatunk csupán azoknak
az előfizetőinknek fogunk küldeni,
akikről arra a szállítási díjat, a
10 cent megkapjuk és akik nín-
csenek hátralékban az előfizetés-
ről.

MAGYAR BANYÁSZLAP

HUNGARIAN MINERS' JOURNAL

214 EAST 13th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Az egyedüli magyar bányászlap
az Egyesült ÁllamokbanThe Only Hungarian Miners
Journal in the U. S.

Főszerkesztő HIMLER MARTON

Editor MARTIN HIMLER

Előfizetési ár:
Az Egyesült Államokban
egy évre\$1.00
Külföldre\$1.50Subscription Rates:
In the United States\$1.00
Abroad\$1.50

Megjelenik minden csütörtökön

Published Every Thursday

Kiadja:

A MAGYAR BANYÁSZLAP KIADÓVÁLLALAT, E. T.

A MAGYAR BANYÁSZLAP POT BANYÁSZOK IRJAK.
BANYÁSZOKRÓL. BANYÁSZOKNAK.THE HUNGARIAN MINERS ORGAN IS WRITTEN FOR MIN-
ERS, OF MINERS, BY MINERS.Entered as second class matter at the Post Office at New York, N. Y.
under the Act of March 3, 1879.

A WOODVILLEI BÓSZ

A magyarok írják Woodville-ről, hogy nagyon izik a bányákhoz. Panaszkodnak, keserűen írják, mert rendszeren a más italt issza, és különös elszáradással éppen a magyarok pálinkájára utazik.

Régi a kérdésről mi már először és eleget írtunk. Megírta az orvosnő, és azt hiszik, hogy nagyon könnyen leszoktatják mindent az ezeket a potyátrákereket az ital szorításáról. Ha le akarják szoktatni őket.

Semmi egyebet nem kell tenni, mint azt, hogy adjátok nekik, ha a hánkhos meg és ha mindnyájan megteszik, akkor nem bocsulhatja meg magát senki. Olyan egyszerű dolog ez, hogy minden plésen meg lehet vele próbálkálni és egy cséppel sem kell félni tőle, hogy majd csak jutnak előnyökhöz, akik még is italt. Mert ha csak egy-két olyan ember akad közülük, akik még is a hánkhos vizit ezeket a piócákat, azokat könnyen kioldozhatják maguk közül. Beszélgetek, beszélgetek és oly gyorsviteket nem törjenek meg maguk közt a bá-

nyászok, akik a más rovására megvesztéssel akarnak előnyökhöz jutni.

Ha pedig nem akarják leszoktatni őket, ha a bányászok maguk semmit nem akarnak tenni ezek ellen az állapotok ellen, akkor kár panaszkodni.

Ejé eszben megtörtént, hogy bejelentettük a társaság vezetői előtt az ilyen visszaéléseket és mikor vizsgálódni került a sor, akkor letagadták az italt, akik panaszkodtak.

Mi azért a woodvillei bósz is be fogjuk a társaságról panaszkodni. Egy ideig fog is tartózkodni, egy pár hétig elkerülni talán a magyar házakat, csakhogy majdnem bizonyos, hogy pár hét múlva újra megkövetelné majd a magus italt.

És nem a bósz a hibás a dologban! Mert a bányászok maguk fogják újra hivni, maguk fogják újra italt kinyitni, és ha aztán szemtelen lesz, ha kinyitja a szeme és a többet követel majd, mint a mennyit adnak, akkor újra panaszkodnak.

Amerika a békéért.

House eredes európai utja. — A hadviselő felek késszen állanak a békére. — Wilson akciója.

House eredes, Wilson első személyes megpróbátja betek öté Európában jár. Bár hivatalosan tagadják, mintha az eredes a béke érdekében ment volna át Európába, mindazonáltal kitételek, hogy az eredes után sokan mályeb jelentőségi célja van, semhogy kitérőleg az amerikai nagykövetség közötti vizitál elmulása céljából vágott volna neki az óceánra.

House eredes járt Londonban, utba ejtette Párisat és megfordult Berlinben is. Tanácskozásokat folytatott mindazokkal a vezető férfiakkal, akik előszörban tartják kezükben a háborús országok sorának gyepűit és hogy ezeken a tanácskozásokon előszörban még is csak a béke lehetőségéről volt szó, azt talán említik is a fölsőleg. House eredesnek tehát módjában állt, hogy mindenképpen illetőleg helyről szerzhessen értesülést a háborús nemzetek terveire, szándékaira vonatkozóan és föltétlenül autentikusan információk alapján állhatna fel a tételek, hogy megértette már az idő a békékövetésére vagy sem.

A Washington Post jó forrásból arról értesül, hogy House eredes Washingtonba küldött jelentéseit a lehető legkedvezőbbek. Az eredes ugyanis azt az impressziót szűrtte le az európai tanácskozásokból, hogy a háborúzkodó nemzetek az elfogadható mértányon békésállattal szemben esztal már nem lennének olyan ridegek, mint eddig voltak.



Addig küldje pénzét haza.
Míg ottlé a korona.

100 korona
\$14.40

95%-os HADIKÖLCSÖNKÖT-
VÉNY UGVANERNYI
A hazai nyugtát és m. kir. po-
stakáraképzőintéti könyvekre
KISERKEZTER
KESSEMI
a magyarok bankja
182 SECOND AVENUE,
NEW YORK.

BANYATELEPEK HIREI.

BUTLER, PA. Szilágyi József magyar testvér írja, hogy ott a munka jól megy és szívesen vonóznék fel most is vagy ötven bányást, de nagyon nehezen kell dolgozni a bányában. Mindössze 24-26 coll magas a szén, fasínek találják a kárakat és általában nagyon fáradságos a túlságos alacsony bányában való mozgás.

UNIVERSAL, IND. Azt írják arról a telepről, hogy a négyes számú bányában minden nap dolgoznak. Gecses a bánya, négy su és 8 inch magas a szén benne, lejárók, víz vagy gáz nincsen és mindenütt szabad lámpát használnak. Masina után 39 és fél pikk után pedig (pillérekben) 61 centet fizetnek. Minthogy ember van erefeléleg, csak az kaphat munkát, akinek dolgozik ott valakije és az vízi be magával a bányába.

FREACHER, VA. Ragályi János bajtárs értesítése szerint a munka ott jól megy, hat napot dolgoznak egy héten. Egyenes a bánya, hat-bét su magas a szén benne, van itt-ott szarás pléz, a földben víz van, lejáróba minden plésen, de azért nem fizetnek gáz nincs és így nyitott lámpákat használnak. Szület lövés után kárásfára 60-70 centet fizetnek a szénért. Szerencsétlenség ritkán fordul elő, az emberek jól bántanak. Akinek munkája nincs és arra vízi az utja, annak ajánlja Ragályi testvér azt a helyt.

BARTON, O. A munka itt, mint K. J. testvérünk írja, jól menne, mert naponta dolgoznak, de nem képezek elegendő kárát kárát kapni az emberek és így csak 5-8 órárt át vannak a bányában. Egyenes a bánya, négy és fél láb magas a szén benne, lejáró kö egy sukkolt másfél sukkig váltakozik, víz is akad néhol, gáz nincs a bányában. Vegyes mérsék után egy tomsa szén kibányászásért 39 centet fizetnek. A szerencsétlenség nem éppen ritka és most ez a pléz nem nagyon ajánlható a magyar bányászoknak.

SPRINGFIELD, ILL. Szabó József testvér írja, hogy az itteni bányában, melyről annak idején megírtuk, hogy légezt, most már újra a üzemen van és jól megy benne a munka. — 5-6 láb magas a szén, a vegyes mérséssel tónnáként szelhet után 61 és fél centet fizetnek. Gáz, vagy víz nincsen a bányában, az emberekkel jól bántanak és szerencsétlenség csak ritkán történik.

PANAMA, ILL. Azt írja onnan Treiber Károly bajtárs, hogy a munka újvő óta jól megy, a hat napot kidolgozzák minden héten. Gecses a bánya, hat-nyolc sukk szén váltakozik benne és olyan szaraz, hogy minden héten locsolják az entryt. Deára annak, hogy gáz is van a bányában, és két isben rohanás is volt benne, nyitott lámpákat használnak. Láncos masina után tónnáként vegyes mérsérel 45 és háromnegyed centet fizetnek a szénért. Az ember most csak aratvalé in.

SEMENOLE, PA. Arról értesül bennünket Kállay József testvér, lapunk ottani képviselője, hogy a munka most jól megy, mert ha elegendő flacit kapnak, akkor minden nap dolgoznak. A bányában 4 láb magas a szén, lejáró kö nincsen, víz megakad néhol. Masina után 37 és fél centet, pik után pe-

dig 64 centet fizetnek tónnáként a szénért. A magyar bányászokat szeretik a plésen és az arra vetődő bajtársak megvárhatják a munkát.

DUNKARD, PA. A bányában itt minden nap dolgoznak, részint kokszégetéshez, részint elszállításra temelik a szénét. Egyenes a bánya, a szén öt és tizenhárom sukk között váltakozik benne. A legnagyobb entry 12 sukk, a rumok pedig 24-esek, posztot nem használnak sehol a bányában. — Kárként 54 centet fizetnek a szénért. Szerencsétlenség ritkán fordul elő, a munkásokkal jól bántanak. Minthogy a banya még nem nagy, ember most ritkán kell, de a mint szűkség lesz bányászra, Barta Károly testvér tudatni fogja a Magyar Bányászlap olvasóival.

TAMS, W. VA. Buchta András bajtárs azt írja, hogy a munka ott jól megy, most minden nap dolgoznak és jó bányászok kereshetnek rendszeren mostanában.

GRANT TOWN, W. VA. Ezen a telepen a munka jól megy és szívesen vonóznék fel most is magyar bányászokat. A szén magassága 8 sukk, a bányában biztonság és villany lámpákat használnak. Két és fél tónna kárát ladolással (de fursáért) 60 centet fizetnek a keskeny plésben 30 cent járdosítást is adnak. Aki maga nem fur, az 52 centet kap egy kárát szénért és annak a fursáért 8 centet adnak a fursáknak. A masinásoknak roomban 30 centet, bethingen ezenkívül 20 cent járdosítást fizetnek. — Ripp szénéért 93 centet adnak. A szénlövők 10 órai munkáért 2.75-öt, motorosok 2.50-at, drive-reknek 2.30-at, streeknek 2.50-at, lébereseknek 2.10-et fizetnek. A porit, lámpáért a szerszám-éleért sem kell fizetni semmit. A telep Fairmonttól 8 mérföldnyire van és street kárán lehet oda jutni.

NEW ALEXANDRIA, PA. Bohus György magyar bányász egy nemrég innen küldött birre vonatkozójak arról értesít bennünket, hogy azon a telepen a bányászoknak az a legjobbban bántanak, mert bár természetesen olyanok is vannak a telepen, akiknek jó munkája van, panaszra majdnem mindenkinen van ott valami oka.

THORPE, W. VA. Mint Kis István bajtársunk írja, aratvalé most jó viszonyok vannak. A társaság nemrég felemelte a munkások fizetését 10 százalékkal, és aki szeret dolgozni, ott rendszeren kereshet.

OLARENCE, PA. A munka itt jól megy, a bányászok hat napot dolgoznak, és a kompánia munkások még vasárnap is munkában vannak. Van ott több banya és nagyon különböző bennük a szén magassága. Van három és fél, négy és fél, és hat-bét sukkos szén is és van mindenféle víz is, a miért nem sokat fizetnek. Néhol akad lejárók is, de azért semmit sem adnak. A szénért tónnáként 72 centet fizetnek pik után, masina nincs a bányában, néhol azonban szelhető is lónak. Az emberekkel jól bántanak a szerencsétlenség ritkán történik, mert nagyon vigyáznak. Szabó testvér, aki ezt a hírt beküldte, más időkben ajánlja most a plés a magyaroknak, de most nagyon bizonytalan a helyzet, mert nem lehet tudni, hogy az áprilisi bérszerződés lejárata mit hoz.

OLOMBANYÁSZOK GYÜJTÉSÉ.

Csak a szenvedő embereknek a lelke éri meg a mások szenvedését és ezért van aztán, hogy a szegényeknek és szerencsétlenségnek leginkább csak a szegényeknek adnak. Az olombányában selymítő munkáink, akik emberfeletti munkával keresik a mindennapi kenyeret, megéreztek a háború árvaínak és özvegyeinek nagy nyomorúságát és gyűjtést indítottak maguk között, hogy enyhítsék a gyászt és nyomort szenvedő házakban.

Bonne Terra, Mo.-ból írja Juhász Péter testvérünk, hogy az ottani magyarok gyűjtése a következő eredményt járt: Adakoztak. Nagy Bálint 100 koronát, Pelle Mihály és Nagy Péter 50-50 koronát, Kisa Mihály Pety 45 koronát, Nagy István Patkó, Juhász Péter, Dér János 35-35 koronát, Wivad Péter 30 koronát, Fegyess Antal, Wivad Sándor és Erdőtelki Pintér Alajos 20-20 koronát, Kis Benedek János, Wadáz Pelle János, Paksi Nagy Sándor, Begre Nagy Maria, Petrik István és neje, Dusa Németh János és neje, Wivad György, Szürke Nagy István, Id. Wivad János és neje, Boros Károly, Holló Mihály, Paksi Nagy József, Örsze István, Biró Sándor és Apal Csákman Pál 15-15 koronát, Wivad Ferenc, Boros István Németh György, Kiss Dezső, Elek Dezső és Ifjabb Wivad János 10-10 koronát. — A gyűjtés teljes eredménye ilyen derék maroknyi magyarság közt 725 korona.

VERES JÓZSEF KISZABADULT.

Veres József, a közismert gary-i telekgyűzőnk kiszabadult a börtönről és úgy tudjuk, hogy ismét telek eladásával foglalkozik. Bár a Veres által eladott telkek helyett valamelyik gary-i cég hajlandó tényleg létező telkeket adni, mi mégis azt hiszük, hogy a bányászok jól teszik, ha nagyon évtovónan fogadják Veres Józsefet.

Veres nagyon szépen tud beszélni, megható szónoklatokat ad elő a magyarokról, elmond nekik egy pár szép mesét az életből és a vége rendszeren az, hogy — a magyar busul aztán a pénze után.

KALLAY JÓZSEF testvér lapunk Semenole, Pa. és vidék képviselői a Magyar Bányászlapot, fel van hatalmazva előfizetésnek felvételére.

BODÓ BERTALAN testvér, Winder, Va. és vidék képviselői lapunkat Fel van jogosítva előfizetés felvételére.



Első
Második

Nemzeti Bank Pittsburghban

Alapítástól 1823-ban.
Alapitka és teleneg
\$5,000,000-on

100 koronát \$14.40

küld most az ó-hazába
teljes felelősség mellett

EZER KORONÁN FELÜLI KÖLDEMSÉYEKNÁL
KEDVEZMÉNYES AR. — RÉSZLETES ARJEGY
ZÁKÉRT IRJÁNK

The First
Second
National Bank
FIFTH AVE. és WOOD STREET SARKÁN
PITTSBURGH, PA. P. O. BOX 1233.

SOK EZER

Ohazai Postai Feladó Vevény

és tömördek

MAGYAR KIR. POSTATAKÁRKÉPZŐTÁRI BETÉTI
KÖNYVECSKE,amelyet most kaptam és nyomban elküldöttem megbízóimnak.
igazolja, hogy

MINDEN KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT

biztosan hamár a pénze, ha általam küldeti

100 korona 14.40
Németh János

volt császári és királyi ügynök

395 BROADWAY, NEW YORK
VABOSI FIOKIRODA: 1897 Second Ave. (83. utca sarkán).
VIDÉSI FIOKIRODA: 1361 Germantown Ave., Philadelphia
Pa. 180—2nd Street, Passaic, N. J.

TORVENYESEN ENGEDELYEZETT ÉS ALLAMI
FELGYELET ALATT ÁLLÓ BANK

Ivory J. József
bankár és hajójegy ügynök

Főüzlet:

AKRON, Ohio

Fiók-üzlet:

E. AKRON, OHIO

333 S. Main Street
979 E. MARKET STREET.
PENZT jótállás mellett gyorsan, napiárfolyam szerint
küld Magyarországra és a világot minden részére.
A tengeri hajátársulatok meghatalmazott ügynöke.
Amerikai a magyarországi jogügyleteket pontosan végez

Security Trust Company

1145 Market Street
Wheeling, W. Va.

ALAPÍTÓKE ÉS FELESLEG \$500,000.00

Pénzt küldünk az ó-hazába a legolcsóbb napi
árfolyam szerint, teljes felelősség mellett.
Mielőtt pénzt küldene haza, kérjen tőlünk
árjegyzéket.

TAKARÉK BETÉTEKRE 4% KAMATOT FIZETÜNK,
PÉNZT VISSZA FIZETÜNK FELMONDÁS NÁLKOL.

Leveleit címazze magyarul erre a címre

SECURITY TRUST COMPANY

1145 Market Street, Wheeling, W. Va.

Regény az amerikai magyar bányászvilágból

A BANYÁSZ LÁNYA

A Magyar Bányászlap számára írta
- EGY ÖREG BANYÁSZ -

VI.

— Hát magába mi bujt, kedves Sándor bátyám? — kérdezte Csopak András öreg Harasztí Sándort, aki nyilvánvalólag majd kibúj a borból.

— Ez lett, ócsém, ez, — felelt Harasztí Sándor jó kedvűen labogtatva a kezében azt a táviratot, amelyet ő Ellis Islandról kapott a amely azt jelentette, hogy megérkezett az 6 Rózi leánya szerencsésen Amerikába és most ott van Ellis Islandon, a bevándorlási hatóság gondos őrzetében.

— Akkor ma holnap itt lesz a lány, — folytatta a beszélgetést Csopak András.

— Meg hiszem azt, hogy itt lesz, — hagyta helyben Harasztí a legény megjegyzését. Nem is holnap, hanem még ma, ócsém. Mentem küldtem neki táviratilag pénzt oda a szüzre, hogy küldjék a leányt az első legjobb vonatal.

Csopak András még mindig nem felejtette el a Rózi képet. Mindössze egyszer mutatta meg neki Harasztí a lány arcát, de nagyon maradóan nyomt hagyt az a kép a fiatal bányász legény szívében. Nem felejtette el azonban a flu azt se, hogy mit mondott neki akkor az öreg. Azt, hogy valahogyan ne higye ám, hogy holmi szegény bányász gyereknek szánta ő azt a szép lányt. Nem szólt hát Andrást egy szót se, hogy ő is örül a lány megérkezésének, csak szívesen gratulált az öregnek.

— No ez derék dolog, Sándor bácsi, — szólt a fiú, — most már nem lesz egyedül, nem lesz burdon, lesz asszony a házánál, az az, hogy leány, aki elvégzi a házimunkát és gondját viseli magának.

Jól estek az öregnek ezek a szavak, hiszen szíve mélyéből megunta már azt a magányos, elhagyott életet, mikor tudta, hogy van valaki ezen a világon, aki arra van hivatva, hogy az 6 öreg napjait kedvesebbé, kényelmesebbé tegye: a saját édes lánya.

Olyan fogadtatása azon a pennsylvaniai kis bányapénzen, Lincolnvilleben, soha senkinek se volt még, mint azaztette Harasztí Rózinak.

Az öreg aznap nem dolgozott, hanem az előkészületeket tette meg, hogy mire este nyolc órakor begyűrűlt a vonat az állomásra, készen legyen minden és Rózi szeméjére előljon attól, hogy mire képi az apai szeretet és gyengédség még egy hegy-mőgi kis bányász faluban is.

Az volt ugyan a terve Harasztí Sándornak, hogy kibérrel egy kis házat, a melyben kényelmesen elégedélt majd a lányával a talán oda is vesz egy-két jóvaló burdot, hanem azért ennek a tervének ki-

vitelével nem sietett. Est akkorra hagyta, ha majd itt lesz már a lány és azzal megbeszélhet mindent a jövőre vonatkozólag, mert hiszen noch 6 maga csak azt szeretete volna, ha most már egyszerűen örökre mellette maradhatna a lánya a csak az ő gondját viselné, de nem felelte el persze azt se, hogy nő sorsa a férfi és arra is kell gondolni, hogy hogyan mehet majd a lány legjobb férjhez. A ház kibérelésével várt tehát Harasztí bátyánk és a legközelebbi napokra, vagy akár hetekre is egy gondoskodott, hogy ő maga ott hagyta a betyár burdot és átköltözött a Dumcsa Péterék házába és oda várta Rózit is.

Dumcsa Péter volt a legmódosabb ember a magyarok közt azon a plézen, de ő maga nem volt magyar, csak magyarországi szerb. Ő maga még mindig derék ember, a felesége azért asszony, pedig nagy fiuk volt már, legény ember, a Milorád. Mind a hármán jól beszéltek magyarul, még Milorád, a fiu is, aki pedig itt született már Amerikában, de hát amikor ő még iskolás kis fiú volt, akkor az apja bányászodott és azon a kis helyen, ahol akkor laktak, nem is volt más lakosa, csak magyar. Ott, az amerikai magyar iskolában tanult hat Milorád Dumcsa nemcsak magyarul, de még angolul is írni, olvasni. Az apja utóbb felhagyott a bányászattal. Mikor Lincolnvillebe költöztek át Dumcsák, akkor még egy darabig dolgozott Dumcsa a bányában, de már övé volt a kompánia nagy burding háza, (burdos háza) a s egy-két év múlva pénzküldéssel is kezdett foglalkozni, sőt részt bízalt, pénzt csinált mindenből, ahogy csak egy szerb tud a ma már talán azt se tudja, hogyan kell megfogni a bányában a szerzámot. Ma már nagyon módos ember. Övé a legnagyobb burdosház a helyiségben, ő vele küldetnek minden pénz a Lincolnville bányászok az ékontriba, általna veszik a hajójegyet, és a bizalmi embere és üzlete mindenben mindenkinek.

Milorád, a Dumcsa fiu, ilyen körülmények közt természetesen első legény a pennsylvaniai faluban, vagy legalább is annak tartja magát és annak tartják bizony sokan mások is.

A Dumcsák burdos háza nemcsak a legnagyobb, hanem a legjobb is a környéken és nem vesznek ám oda be akármik Dumcsák. Csopak András is a Dumcsák burdosos volt, ámbár többször elakart már onnan menni a fiu miatt. Ez a Milorád ugyan is nem dolgozott a bányában, ahogy Csopak András szerint illet volna, hanem otthon lopta a napot, embereket hozott a pléze a Kompánia és állítlag segített az apjának az üzletben a pénzküldés kezé-

lésében. Afféle elkényeztetett gyerek volt, inkább nyúga a szüleinek, mint öröme.

Harasztí Sándor csak nagy nehezen tudta keresztülvinni Dumcsáknál, hogy vegyőz oda őt és a leányát egyelőre burda. Különösen a Dumcsánál volt ellene. Nem szeretete, hogy szép lány jöjjön a házhöz. Azzal csak baj van. Szemet vetnek rá a burdosok, aztán kés a harag, meg ellenségeskedés. Harasztí Sándor is értette azonban a módját, hogyan kell asszonyokkal beszélni és adig mondogatta Dumcsáknak, hogy ő csak akkor fog nyugodtan dolgozni a bányában, ha tudja, hogy a lánya ilyen házban van, ilyen asszony mellett van, ilyen jó helyen van, hogy végre is engedett Dumcsának és megegyeztek, hogy Harasztí bácsi adozza a Dumcsa házába Rózit.

A burdosok persze örültek a híreknek. Szép lány jön a házhöz. Nagy szó az mindenről, hát még egy kis bányász faluban, a pennsylvaniai széntelepek legelűdottabb zugában.

Akkor este, hogy a Róziát várták, Dumcsák minden burdos a kétszer is megmosakodott munka után és mindenki az ünnep-lőjét vette fel.

— Már pedig gyerekek a! mondó vagyok én, hogy hiábaavallt itt minden erőlködés, nevetett Csopak András. Aból a Harasztí Róziósból ti ugyan nem estek...

— Hát hiszen enni éppen nem is akarunk belőle, hanem azért... hm... replikázott egy nagy, fekete bajszú magyar, Molnár Józsi.

— Minket ugyan el nem ijesztet ez töle már előre, vágott vissza egy harmadik, aki szintén tartotta magát olyan legénynek, mint amind az Andrást, meg a Józsi. És, hogy ő nem érti a tréfát ilyesimben, azt legjobban az bizonyíthatja, hogy ő "leány mánál" jött ki Amerikába. Egy másik legényt úgy helyben hagyott ugyanis odahaza a falusi kosmában, hogy nagyon is tanácsos volt kivándorolni Amerikába, ha nem akart bevándorolni pár estendőre az áristomba.

— Nem akarok én elriasztani senkit, nem az én dolgom az, — folytatta nevetve Csopak András. Majd elriaszt benneteket Sándor bácsi a leányától, amint engem már régen elriasztott. Ugy történt, hogy egyszer megmutatta nekem a bányában a Rózi leány arcaképet, azt, aki ma este megérkezett ide, aztán én nagyon helyrevalónak találtam a lányt a kép után. De az öreg sietett olyasmint mondani, hogy ettől ugyan kopik az álad ócsém, vagy e félt. Szóval elresemre adta, hogy nem holmi magunkfajta bányász gyerekek nevezték azt a Rózit.

— Ej ha, fújt egy nagyot Molnár Józsi,

amíg harmadik vízből mosakodott már éppen a Rózi tiszteltetére. — De ráértés az a Harasztí bá! No de, majd meglátjuk. Abeszélgést végig hallgatta Dumcsa Milorád is.

Eddig nem szólt egy szót se, de most hangosan felkacagott.

— Hát te mit nevetesz? szólt rá dühösen Józsi.

— Azt, hogy van enze annak a Harasztí Sándornak, nem hiába azt beszélik róla, hogy nem paraszti származású ember, hanem legalább is bocskoros nemes, vagy mi volt az apja és csak ő belőle lett ilyen paraszféle, — vágta vissza szemtellenül Milorád. — Igaza van neki. Ha szép a lány, jó nevelésű, csak nem lesz boldog odadni az első szurkos, fekete bányásznak. Vannak még külbmb legények is a világon.

Nagy hetykén vágta ki ezeket a szavakat a hencső, gazdag kölyök, de minden hatás nélkül.

— Ha nem akarnék összeveszni az apáddal, akkor most megtanítanálk arra, hogy ne csufool a parasztot, meg kevésbé a fekete bányászt, de nem bántalak mert tudom ugys, hogy az apádhoz szaladni a panaszszal, vagy az anyád szoknyájára megé bujnál, te... te... embertörő u... rivalt rá a fiura dühösen Molnár Józsi és az alatt egy kipördötte a nagy bajuszát és olyan vilámból tekinteteket vetett a nála sokkal alányabb Dumcsa gyereke, hogy az jobbnak látta nem is felelni, hanem szépen kiadalmi a szobából.

Bánta is, hogy mit beszél a Józsi. Néki már csak az járt az eszében, hogy az a Rózi bizonyosan valami rártatos leány lesz és akkor okvetlenül ő fog megtestesíteni neki, akinek nem kérges a tenyere a munkától, akinek a testbe nem ette bele magát a szénpor, aki nem egyszerű bányász, hanem egy módos ember fia.

Közeledett a nyolc óra a Harasztí Sándor azzal állított be a legények közé, hogy megív kettőt közülök, jöjjenek ki vele a lánya elé a vasúthoz. Csopak Andrást hita meg, no meg a Dumcsa fiut, már csak a szülei iránt való tisztességből is. Ám rosszul számított, ha azt hitte, hogy az ilyesmint példának okáért egyszerűen zsebre vágja Molnár Józsi. Dehogy is. Eze ágába se volt.

No már olyan nincs a sifonérban, hogy ez az anyámasszony Dumcsa kölyök elébb lásson meg ebben a faluban egy szép magyar leányt, mint a fiuk, — adta ki a jelezést Józsi és felkerekedett az egész csapat legény, aki a Dumcsa házból volt burdos. De azt még a szomszédasságból is szidítottak legényeket és mire beérkezett a vonat a kis

állomásra, ott volt az egész bányászplézen minden épkéliségi magyar legény.

Haragot az éljen a kis állomáson, mint mikor Kosuth Ferenc székelt ahi valami alföldi helyiségben. Virágkereskedő persze arrafelé nincsen, de van grózer, a kitől meg is vett Józsi minden csokoládét és savanyu, meg édes cukorkát, vagy őt fonott és azzal állított a Rózi elé, akit ő köszöntött a többiek nevében is a vasutnál. — Harasztí Sándor nemcsak nem haragudott, hogy a legények így kijötték a lánya elé hivatalul is, annál jobban ette azonban a méreg a Dumcsa Milorádot.

Róziát a kalauz egyenesen az apja kezébe adta át, ahogy meghagyták neki a bevándorlási hatóság részéről.

— Boldog vagy, öreg? — kérdezte a kalauz Harasztí Sándortól, amint a lánya beleborult az apja karjaiba a Harasztí Sándor boldogágtól úgy sirt, mint egy gyerek.

Nagy sor az, mikor egy pennsylvaniai öreg bányászkan kijön a lánya, aztán ő hosszú idő után viszont látja azt a szépséges virágszálat. Mérhettelen távolaság, a nagy tenger választotta el őket idáig és most itt van, itt áll előtte, megölelheti, megcsókolhatja az ő saját, édes lányát.

Kitörte a kérges tenyere csúcsaként a könnyet a szeméből Harasztí Sándor, aztán, hogy nem igen tudott angolul, hát olyan nyelven felelt a derék amerikai kalauznak, amely nyelvet minden ember megért. Belenyomott a markába egy papírolárt és hátháttította kedélyesen, magyaron.

A következő percben a vonat tovament, valahová még beljebb a szénvölgyébe. Harasztí Sándor meg felelte a Róziát a Dumcsák autombóljárta. Mert hogy Dumcsáknak volt autombólja is. Ő maga mellé ült a lányának, Józsi beletette az őt font csokoládét és savanyu bombocot a díj órába, a Dumcsa fiu felkapott a soffőr helyére és hirtelen elindította a gépet, mielőtt még felkapszkodhatott volna mellé Csopak Andrást.

— Ezek ugyan itt hagytak bennünket, — dühögött Molnár Józsi és fogadkozott, hogy hazavér, megveri a Dumcsa fiut, Csopak Andrást csak nevetett. Ő nem törődött a Dumcsa gyerek irigykedésével és féltékenységével. Ő valóságilag átszellemülve, megváltva érezte magát, neki egy tetszett abban a pillanatban, mintha még az a szénporos állomás is mennyország lett volna, ő csak azt tudta, hogy itt van, ebben a rongyos kis Lincolnvilleben van most a legszébb lány a világon.

Neki Rózi volt az, attól a pillanattól kezdve, hogy meglátta.

(Folytatása következik.)

Pénzküldés Ausztria-Magyarorszába

100 korona \$14.40

PONTOS ELINTÉZÉS! ELŐZKÉNY KISZOLGALÁS!

FEDEZETÜNK 500.000.00 DOLLARON FELÜL.

QUARTER SAVINGS BANK

Market & 16th St., WHEELING, W. Va.

Bányászok Pénzküldői

Felelőse: a pénzt New Yorkba küldeni továbbítást végezt, annál csak két-három napi késleltetést okoz. Teljes felelősség mellett a legbiztosabb és leggyorsabb küldési módját és kérelmetek Önnek a nyugati az átvétel az átküldés átküldésével.

Ijron meg ma pénzküldi ívrt.

VIRGINIA LEIGSMERTÉB S LEJOBB
MAGYAR PÉNZKÜLDŐI.

KÖZLEGÉNYEK: Az jogi, mint katonai ügyeket szakaszeresen elintézik. Meghatalmazásokkal, szerződéseket, költöztetvényeket, valamint minden fajta okmányokat küldünk a pénzt és kérelmetek Önnek a nyugati az átvétel az átküldés átküldésével.

EGYEDÜL LÉVŐKAT IRÓDVA VIRGINIA ÁLLAMBA
ELVÜNK: ÖNTÖS S BEBOLÉTES KISZOLGALÁS

Tanfűcsal mindenkinél ingyen szolgálnak.

Pontos cím:

Császár Vass és Társa
Bondtown, Virginia.

-HAZAI HIREK-

ABAUJMEGYE

Hálalozás. Kovács Lajos dr. kasai főgimnáziumi tanár egyik legkedvesebb tanítványa, Heltner Sándor VI oszt. tanuló, Heltner Károly kir. főügyész helyettes fia fia néhány napi szenvedés után elhunyt.

RACSDOROMEGYE.

Egy hős temetése. A szeghegyi ág. ev. egyházközség kiváló tanítója, Heltner Sándor VI oszt. tanuló, Heltner Károly kir. főügyész helyettes fia fia néhány napi szenvedés után elhunyt.

CSANADMEGYE

Egy lapserkezőt hősi halálá. Kiss Pál dr., a makói függetlenség párt elnöke, a Makói Függetlenség Újság szerkesztője, főhadnagy, november 6-án a szerb harcra érten hősi halált halt.

Elsőt őrnagy megható levélben tudatta övegyével. Nagy melegséggel szól az őrnagy a főhadnagy vitázsgéről a szolgálatának, Barátság Istvánnak hátsógról, aki az utolsó percig kitartott mellette, miglen őt is halálra találta az ellenség golyója. Az elesett lapserkezőt negyvenhárom éves volt és kilenc évig élt boldog házasságban feleségével, aki mióta Kiss Pál dr. a harterre ment, feloldozt szerkesztője a Makói Függetlenség újságának.

FEJÉR MEGYE.

— A béna hősi Dr. Simon András. Főhadnagyoktól szőlőfűző, őrv. Szabó Sándornak mohai lakos nevelt fia, aki mint önkéntes a harcra ment, megsebesült, az után pedig végleg szabadsgolt, mert, minap avatottak doktor juttatás a budapesti egyetemen. A

fiatal emberről érdemes feljegyezni, hogy egyszerű földműves szőlőfűző származék és egykori tanítója Jékó János mohai református népiiskolai tanító őszintén beszélt tovább, aki felismeri a kiváló tehetséget.

A KORONA ÁRA

A magyar korona ára az utolsó napokban folyton változik és az elmúlt héten egy felszökött, hogy mire lapunk az olvasóhoz írt, nem \$13.50, hanem \$15.50 volt 100 korona ára. Hetilapok mindig korábban közlik a megjelenés napjánál, mert például a Magyar Bányászlat kedden nyomják és csak pénteken, szombaton érkezik az előfizetők, a így történt a múlt héten, hogy a bankok hirtetési meg az olvasó árral jelentek meg, holott a pénz ára két dollárrel emelkedett.

Geteg meg ember olvassa el "Az egészség utmutatója" című cikket. Saját érdekében teszi.

MORRIS FORST CO.-nál

2000 S. LEHIGH AVENUE
PITTSBURGH, PA.

Cor. Smithfield and Second Ave.
PITTSBURGH, PA.

Vásárolja Rosenbaumnál



az ESKOVÓI RUHAJÁT, mert a Rosenbaum-féle üzletben nagy választékot talál a legfinomabb eszűró ruhákból, olyan árban, amennyit Ön a ruháért adni akar.

ROSENBAUMNAI nagy választékot talál házi ruhákból, innapi és kimenő ruhákból olyan olcsó árban, amilyenről ezeltől nem is hallott.

A FERFI ÉS GYERMEKRUHA OSZTÁLYBAN a legújabb választékot találja, ami csak van Pittsburgh városában. Ezek a ruhák Amerika legjobb gyárakban készültek, a legköltségtől a legköltségtől, az ében és szalabban, egy, hogy mindenki megtalálja a neki legjobban tetszőt, és az árak a legolcsóbbak.

ROSENBAUM COMPANY-nak A RUTOR OSZTÁLYA olyan teljes, amilyen bármelyik a városban. Ezek a ruhák a legjobb anyagból vannak készve, szépek, erősök és kiválóan KÖNNYŰ LEVEZTETÉSRE is adnak el belőle. Jöjjen és győződjék meg arról.

EMLEKEZZEK! A ROSENBAUM COMPANY a legnagyobb és legjobban berendezett nagy Department üzlet Pittsburghban. Az ára, amit itt vesz FELTETLENNEL, KÉSSÉ RANGU és az ARANY OKVETLEN A LEGOLCSÓBBAR.

NE FELEJTSSE, HOGY AZ IDEGEN OSZTÁLYUNK Készlettel áll az ún. rendeltetésre, uszargy kiegészítőknél vannak és a saját nyelven beszélhet nála, bármint vásárol.

Vásároljon Rosenbaumnál

THE ROSENBAUM CO. FOREIGN DEPARTMENT
MEZZANINE FLOOR

A magyar pénz ára

Utbaigazítás az amerikai magyarság számára

Mióta a háború kitört az amerikai magyarság általános a legnagyobb zavarban van a magyar pénz iránt, mert folyton változik annak az ára és aki pénzt küld az óházába, soha nem tudhatja, hogy mit fizet azért a jövő héten.

A magyarokkal dolgozó és a magyar lapokban hirdető pénzüklők legnagyobb része az utasokban hirdeti a pénz árá, csakhogy mire az utasig kár az óházához és a pénz beérkezik a bankhoz, addig is változik a magyar pénz ára és ennek rendszeren a pénz feladója iszsa meg a levét.

Ha a magyar pénz ára időközben leesik, akkor ó nem kap vissza egy centet sem, ha pedig drágább lesz az árat a két-három nap alatt a pénz, akkor a pénzüklő természetesen valamely kereséssel küld haza 100 koronánál, vagy pedig utólag kéri a különbözetet.

Ezt a viasz helyzetet alapos tanulmány tárgyává lette New York város egyik legnagyobb és legtekintélyesebb bankja, a STATE BANK és hosszas tanulmányozás és kísérletezés után sikerült megtalálni a legjobb, legegyszerűbb és legbiztosabb módszert a pénzüklők szabályozására.

A STATE BANK 26 éve áll fenn New York városában, és amerikaiak vagy ismerik, mint a világ egyik legnagyobb és legerősebb bankját. Azt szokták róla mondani, hogy "erős, mint a Gibraltar sziklaja" és ez a monda teljesen megfelel az igazságnak.

A STATE BANK alapítója nem keresőbb, mint KÉT MILLIO KETSZÁZEZER DOLLAR, coggia jóval több, mint TÍZENHAT MILLIO KORONA és sokkal, nagyon sokkal több, mint bármely magyar utasban hirdető pénzüklőnek vagy banknak a tőkéje.

A STATE BANK feltétlen megbízhatóságát és nagyságát semmi sem bizonyítja jobban, minthogy az Egyesült Államok postakaraké-pénztára is ott tartja a pénzének egy részét, bevetéje továbbá New York állam és New York város is.

Semmi kétség, hogy a magyarok részére nagy előnyöket jár, ha a State Bankkal küldik a pénzt az óházába, mert hol van még egy magyar bank, vagy pénzüklő, amelynek a rendelkezésére nem keresőbb, mint

220 millió korona

zár, mert ennyi a State Bank rendelkezésére álló teljes tőkének az összege.

Ezekben a háborús időkben az első a biztonság és tud-e ma is bank ilyen óriási biztosítékot nyújtani, mint ez a két száz és millió korona?

Ez a nagy, gazdag bank, most hosszas tanulmányozás után megindította a Magyarországra való pénzüklői üzletet és minden magyarja saját érdekében cselekszik, ha ezzel a hatalmas bankkal lép összeköttetésbe és velük küldi a pénzt az óházába.

Mindenki írjon egy postakártyát felvilágosításért, mert a banknak magyar osztálya van, ahonnan a legnagyobb készséggel adnak meg minden szükséges felvilágosítást és tanácsot és mindenkinél szívesen elküldik a bank árjegyzékét és pénzüklői leveit.

Okos ember meg tudja gondolni, hogy mennyivel előnyösebb, ha ilyen nagy pénzüklővel küld pénzt, amely nemcsak hirdeti, hogy JÓTÁLLÁS MELLETT küldi a pénzt az óházába, hanem rendelkezik 220 millió korona felett, amely biztosítja a jóállandóságot.

Hatalmas összeköttetésekkel keresztül vitte ez a bank, hogy teljes felelősség mellett adhat el hajlépteg utasoknak, kik Európából akar-nak ide utazni és ebben az ügyben is szívesen adnak bármilyen felvilágosítást.

Nem hitványokunk egyébre, minthogy 25 évvel ezelőtt a rendelkezésünkre álló tőke csak három millió korona volt, amely immár 220 millió ram emelkedett, amit becsületes, egyenes és hiús-ges működésünkkel értünk el a közönségnél.

Köztudomású, hogy a State Bank betéti-őnek a száma közel van a száz ezerhez.

A SAJÁT ÉRDEKEIBEN KERÜNK MIN-DEN MAGYART, AKI PÉNZT KÜLD AZ Ó-HÁZÁBA, HOGY ÍRJON HOZZÁNK ARJEGY-ZKÉRT ÉS FELVILÁGOSÍTÁSÉRT.

The State Bank

374-378 Grand Street,
52-54 Norfolk St., New York.

(Department M. B.)

A világháború.

MINDEN OLDALRÓL EGYSZERRE ROHANJAK MEG A KÖZPONTI HATALMAKAT.

Az annyira várt béke helyett napról-napról elkecsere-detteben folyik a háború Európá vértáza csatamezején. A szövetségesek még egy utolsó erőfeszítéssel akarják kiragadni a di-csőséget a német-magyarok kezéből. Nyugaton a franciák és an-golok, keleten az oroszok, délen a talianok és a balkáni expedi-ciók csapatok egyszerre, teljes erővel akarják rávetni magukat a hosszú küzdelmekben bizony kisértélfáradt központi hatal-makra, hogy letiporják, összerombolják őket. A tervet jól észlelték ki, van is hozzá elég ember, meg több ágyú, csak az a kérdés, mint állnak munió és katona dolgában a mieink. — Tavaszszal kell elődöni ennek a mérteiben páralan nagy ütkö-zetnek, amely el fogja dönteni Európá sorsát. Nem tudhatjuk, melyik félnek ke Ives a szerencse, de bármelyik is lesz a győztes, ryásába kerül a szívatáha minden nemzet egyaránt kípusti-ott fiatalóságát. Nem Európa lesz a neve az összeroncsolt föld-darabnak, hanem "Stralom hazája."

OROSZ TAMADÁS GALICIABAN.

A beigért általános nagy rohamot az oroszok kezdtek meg a Stripa folyó mentén és fenn északon a német harcvalan ellen Rendes szokásuk szerint most is óriási tömeget zudítottak az osztrák-magyar váncárkorka és nagy áldozatok árán sikerült megvetni lábukat a folyó mindkét partján. Most Bukovina fővá-rosa, Cernovitz ellen fordul az orosz főzönger, mely másfél éves háború alatt már többször cserélt gárdát. Az első rohamok megtörték a Monarchia ágyúterében és a magyar bakák hatsoz-verték vissza az ujra és ujra előrehajszolt orosz hordákat. Hadi szempontról nincs nagy értéke a városnak, de az oroszok Cser-novitz elfoglalásával akarják beugratni a háborúba a románok. Nem lehetetlen, hogy sikerül ezen a helyen kivenni az osztrák-magyar csapatokat hadálásiakból, az azonban egészen bizonyos, hogy akad még az óházában egy pár új szurony, hozzá elég erős marok a lespuskás bojnyíkok méltó fogadására.

VISSZAFOLGALT SÁNCARKOK.

A nyugati harcúterén is erősen készülődnek a támadásra, melyet a franciák vezetnek be egy sikeres rohammal. Vissza-veték a németek által nemrégien elfoglalt sáncárok jó részét. Az angolok csak az utjonnan besorozott katonák kiképzését várják, hogy ók is rávéthessék magukat a német erőddör. Most már rem fogják feltáni ok sem emberek drága vért. Haljon meg még egy millió ember, s legyen nyomorok más tiz, csak a né-met gyárosok ne tudjanak versenyezni az angolokkal.

VISSZA SZORITJAK AZ OROSZOKAT KIS AZSIÁBAN.

Megérkeztek a török segédsapatok az oroszok által szoro-gatott hadtestek megerősítésére s egyzserre megszűntek a győ-zelmi hírek orosz részről. Ók már elhagyták, de annál ha-szorosabb kezd lenni a török vezérkar hivatalos jelentése, mely szerint nem csak megállították az oroszokat előnyomulásukban, de lassanként sikerült nekik visszanyerni az elfoglalt területe-keket is.

AZ ANGOLOK EMBERSEGE.

Nincs szerencséjük az angoloknak a törökök ellen s alig mu-lík az egy hét, hogy egyik vagy másik helyen alaposan el nem raknak őket. Legutóbb az egyesült török és arab csapatok in-dították sikeres támadást a felmentő angol hadtest ellen, kik 800 halott és sok sebesült hírhajgyásával menekültek. Minthogy a fegyveres ellenállással nem bírtak elbánni, rávetették magukat az arab falvak árthatlan lakosságára. A falvakat felégették, le-rombolták, a lakosságot pedig irgalom nélkül legyilkolták. — Egész természetesen, hogy az ilyen álság dolgok nem jelennek meg az angol érzelmi lapokban, de mégis meg kell írniok, bizonyára találanak majd ürügyet, hogy fehérre mosás az emberséges an-gol testvéreket.

GYÓZOTT GÖRÖGORSZÁGBAN A NEMET PART.

Teljesen csodáit mondott az angolok balkáni politikája. Fenyegetéssel, vesztgetéssel és hazug ígéretekkel akarták meg-nyerni a déli kis államokat és elérték vele azt, hogy lassanként sikerült magukat megutáltatni, meggyűlöltetni. Görögország régi idők óta német ellenes volt. Hadseréget francia tiszték oktattak, vezettek, míg hadiflottáját angol tiszték tanácsadása

alapján fejlesztette és annak vezetését is rájuk bízta a kormány. Mennyire le kellett süllyedni az angol-francisk becsületének, ha ez az ország is hátat fordít nekik. Az új kormány kezdetől fog-va német párti (jobbban mondva angol ellenes) volt. Ennek el-lensúlyozására megvesztegették a szövetségesek a pénztér min-denre kapható volt görög miniszterelnökök, Venizelosot, ki nagy hangon hirdette, hogy csak a kormány németpárti, de a görög nép szívével-élelkek a franciákhoz fog. Huzzegbe felelet erre az országgyűlés állásfoglalása a kormány mellett, ahol 270 képviselő szavazott bizalmat az új miniszteriumnak és csak 6 szavazat volt ellene.

JO VASART CSINALNAK A ROMANOK.

Románia csalnaja a legjobb üzletet a véres nagy háboruban (Amerika után). Valószággal egy bannak most a ravasz bojnyí-kokkal, mint az elkényeztetelt gyerekek szokás. Amit szem-szálja megkíván, mindkét fél ezüst tálcán viszi neki és boldog, ha elfogadják a kedves románok. A mult évi termésért hihetetlen árakat kérnek a német kormánytól és a németek kénytelenek megfizetni az uszora árat, nehogy az angolok elcsipjék az orruk elől. Az angoloknak nincs olyan nagy szükség a román gabo-ra, meg el sem tudják szállítani, mert a kijáró utak a központi hatalmak kezében vannak, de azért rászántak egy pár száz mil-liót a vásárlásra. Ha ott is rohad el az élelmiszer, elég vele azt, hogy a központi hatalmak annyival többet éheznek.

OLASZOK VEDIK AZ UTOLSÓ ALBAN VÁROSOT.

Dermesztő hidegben, elcsigázva nyomul előre az osztrák-magyar déli hadsereg Albánia havasai között. Még egy utolsó erőfeszítés és ez az ország is a központi hatalmak kezébe kerül. Az ára nem nagy, csak egy pár ezer jó magyar baka piros vért. Az ellenfél ezen a helyen amenekül szerb és albán sereg egy töredéke, megerősítve olasz segédsapatokkal és a montene-griák azon része, akik nem skarták letenni a fegyvert a Monar-chia előtt. Magyarok hullanak a Gallicában, ók veresékesek az olasz határon, meg csak a Balkán kellett hozzá és két téli hadjárat, hogy eleméssze teljességgel a szép, derék, hetnye ma-gyar fiataloságot. Ne sirassuk éppen csak azokat, akik hóis ha-lált haltak szeretet hazánkról, azok már boldogok, sirathat-juk jobban azt a sok, temetelen sok lövészót, szuronytót, hideg-töt, esőtől megnyomorodott, elbetegesedett magyar véreinket, a kik csak éppen a puszta életüket mentik meg és koldulni lesz-nek kénytelenek családjukkal együtt egész életükön keresztül.

TENGERALATTJÁROK TELIES ERŐVEL MEGKEZDIK PUSZTÍTÓI HARCUKAT.

Az Egyesült Államok kormánya nem tudta magát elhatáro-zni, miféve legyen az ágyúkkal felelősezt kereskedelmi hajókkal. Félt hogy ha tiltakozik ellene s nem engedi be a kikötőbe ilyen hajókat, esetleg elveszti jó vevőt s nem jönnek be a piros, melk emberbérén szerzett milliók elég gyorsan. A központi hatalmak hamarabb határoztak. Jegyzékben írtésíteték a semleges ha-talmakat, hogy óvják alattvalóikat vagy áruikat olyan hajóktól, melyeken ágyúk vannak, mert március eszéjétől kezdődőleg, minden ilyen hajót, várakozási idő megadása nélkül fogják meg-torpedózni a submarinok. Az esetleges kárért pedig, legyen az emberélet, vagy semleges állam alattvalóinak vagyona, kártéri-tést ilyen esetben nem hajlandók fizetni.

BÉKEGYÜLES STOCKHOLMBAN.

Békehírek elég gyakran jönnek a háborús világrészből, sa-jnos azonban olyan gyöngye emberek állanak a békezmogalom el-n, hogy tekintély vagy hatalom híján az annyira óhajtott bé-kejavaslat, csak elhangzott szavak a pusztaban. Ford milliomos tisztelőre rendeztek egy nagy békegyűlést a napokban Svéd-ország fővárosában és elhatározták, hogy teljes erővel küzde-ni fognak a békért és felkérk a harcoló feleket a hiábaváló mé-zásáshab hajgyására. Eredménye aligha lesz az egy békezmog-alomnak, mert az ellenfelek annyit áldoztak már idék is a győzelemért, hogy életkérdés lett rájuk nézve a másik letiprás, akkor legalább egy pár ezer millió korona hadisarcnak menthe-nék csőd szélén álló vagyoni helyzetüket.

ANGOL CSATAHAJÓK MENEKÜLESE.

Nagyban készülődtek az angolok a német flotta méltó fogá-dására, ha netalán kimerészelésének jónni a Vilmos csatornából, a mikor aztán egy pár német torpedóúzó eldugott az angol partvidékbe, az angol cirkáló teljes gőzzel igyekeztek a közeli kikötőkhöz menekülni. A búszke angol csatahajókból egy leme-nyt szép csendesen a tenger fekére, egy pedig torpedótól erő-sen megrongálva vergődött be biztos révbé.

Illinois bányászaihoz

A Harrisburgi, ill. magyar bá-nyászok mozgalma indítottak, hogy segítsek valamivel Magyar ország háborújának a szegényeit és minden Illinois álamban lakó jó érzelű magyar testvért felazó-lítanak, hogy csatlakozzon ehhez a mozgalomhoz.

Ugy tervezik, hogy egy nagy szabályos mulatókat rendeznek, a melynek a teljes jövedelmét haza fias jótékony célra fordítják majd éppen ezért feleződlik a Harris-burg közelében fekvő bányatelek-puk közelségben, hogy jelenjenek meg e hó (február) 20-án, vasár nap délután Harrisburgban. Zva-ra Quetziv nagytermében, ahol ebben az ügyben nagy gyűlést tar-tanak.

Minthogy a munka és kereset-vízonyok Illinois állam bányái-ban most elég jók, és minthogy arraélle lakó testvéreink előzser-tanultak adták igaz magyar ér-zelműkkel, felteszük, sít elvár-juk, hogy azon a gyűlésen a fent-nevezett napon a vidék minden magyaráj meg fog jelenni.

Az egész mozgalomról állandó-an hird adunk majd és mindenki meg fogja látni, hogy kik tesznek elget ezekben a nehéz időkben nemzeti kötelességeinknek.

Dr. MIDKIFF

POGORVOS

Fogházak fájdalom nélkül
HIDMUNKA POGTOMAS
UJ FOGAK KÉSZÍTÉSE

Irodám a saját épületben:
a MAIN és FOPLAR ST. sarkon

Harrisburg, Ill.

ZVARA AGOSTON

Eldorado, Wason, Muddy és Harrisburg, Ill. és kör-nyékén a KÖZMERT kéjgje-sé, PÉNZT KÜLD az ó-há-zá-ba jóállás mellett, az olcsó ártyolam szerint.

Kémmel tartók imakönyveket és más hazai árúkat is. Ugyanúgy, mivel helybeli képviselője vagyok a CO-LUMBIA Phonograph Com-pany-nak, raktkaron tartok a könyv lefizetésére árusított beszálligéket a nálam kap-hatók az összes magyar dal- és zene-lemezek.

A környékbeli magyarság szíves pártfogásba ajánlom a jövőben is üzletemet.

Vagyok pártólóm jóbarátja

Zvara Agoston

HARRISBURG, ILL.

Aki segít a szegényeken

Megirtuk lapunk egy nemrég számban Nagy János Rossiter, Pa. lakó bajtársunk szerencsétlen helyzetét és arra kértük a jósúvny-magyarokat, hogy segítsenek va-lamennyire rossz sorsba jutott be-tet testvérünkön és családján. — Sokféleképp kell most adni a magyar-nak, nagyon kevesen, mindössze ketten hallgatták meg Nagy Já-nos kérését és egy-egy dollárt küldtek a címre Juhász János whitmani és Dáryai József engli-si testvéreire. Nagy János derék embere, becsületes, dolgoz munkás volt, mi betegséggel nem látogat-ta meg az Istent, arra kértük te-hát minden magyar testvért, hogy küldjön a címre egy néhány cen-tet, aki teheti. Hízen haj mind-nyájunkat érhet. Adományokat erre a címre tessék küldeni: John Nagy, P. O. B. 7, Rossiter, Pa.

NYUGODT LÉLEKKEL

MONDHATJA,

HOGY ON IS HOZZAJÁRULT AHHOZ, HOGY MA GYARORSZAG A REA KÉNSZERITETT HÁBORUT DIADALMASAN BEFEJEZZE, HA

MAGYAR HADIKÖLCSÖN-KÖTVÉNYEKET

VESZ.
A LEGELONYOSEBB FELTÁTELEK MELLETT VE-HET HADIKÖLCSÖN KÖTVÉNYT NÁLAM KÉSZ-PÉNZÉRT VAGY RÉSZLETFIZETÉS MELLETT

Németh János bankár

volt császári és királyi konzuli ügynök

395 BROADWAY, NEW YORK, N. Y.

100 koronás kötvény ára \$14.40

Alapított 1888-ban. Telefon: Seely 3968

Eredeti hat-százalékos Magyar Nemzeti Hadikölcsön kötvényeket nálunk

100 korona \$14.40-ért VASAROLHAT.

Ogyteletnek az eredeti hadikölcsön kötvények adjuk át, és ezért minden vásárlóval szemben teljes felelősséget is vállalunk. — Kivétel az eredeti kötvényeket bármely 6-hazai ci-mre kérésükkel. —

Pénzüklők az ó-házába a Magyar Királyi Postakaraké-pénztár utján teljes felelősséggel, mellet a legalacsonyabb napi ártyolam mellett. — A címetet az utolsó áldozat elátsit postai hi-valatos igazságtól szelvény minden pénzüklőnek közzétűnik. — Kivétel a Magyar Királyi Postakaraké-pénztárnál, vagy bármely hazai banknál beérkezett elhatározás és beérkezéscsok-két kihozhatjuk és itt késbesüljük. — Takarékbetétet gyűmlen-zőleg kezelhetünk és felmondás nélkül bármikor visszavetethetünk. Kérjük árgyűszket a West legelőbb és legnagyobb bankházától.

100 korona csak \$14.40 Fekete József és Fia Bankháza

SAJÁT ÉPÜLETBEN.
1687 GRAND AVE. (Corn. Ruby Str.) CHICAGO, ILL.

PIGK—IRODA DURNBEN-ON:

Fekete és Kassay
6831 COTTAGE GROVE AVE.

Ahol a veszély fenyegeti

LENT A MAJNÁBAN, ahol a levegő mérges gázokkal tele és az idegek ahol az élettér napfény hűgységben a test teljes erejével végül napi munkáját, ott földre nagy vigyázó az egészségre, éltetőre és a vér tisztántartására.

ROLAX gyógycukorka

megmentheti minden a gyomor- és vérből származó betegségektől, mert rendszeres, minden napi szedésétől idős emberek és fiatalok egyaránt élvezhetik a cukorkák előnyeit és a munkát megkönnyítik. ROLAX a család nélkülözhetetlen orvossága.

Küldjön be EGY DOLLART egy borítékban, melyet így címezzen:

RÓTH SÁMUEL

"Megváltó" Gyógyszertára

125 AVENUE A, Dept. C. NEW YORK, N. Y.

BESZÉLŐGÉP ÉS HANGLEMEZ

SZÜKSÉGEIT RENDELJE

Sommer Sándor

GRAMAFON ÉS ZONGORA

KERESKEDESBŐL

2225 Franklin Ave.

St. Louis, Mo.

LEGNAGYOBB VÁLASZTÉK MAGYAR HANGLEMEZEKBŐL. — KERJE TARTALMAS ARJEGYZÉKEMET.



A NOK BARÁTJA

(PIRULKA ALAKJÁBAN)

Hazánál is a NOK BARÁTJA, mert az a sok legismertebb házi orvosság, amely minden betegségnek, különösen a gyomor- és vérből származó betegségeknél, a legbiztonságosabb és leghatékonyabb. A pirulka minden esetben meggyógyítja a betegséget, megkönnyíti a munkát, és a család minden tagjának elengedhetetlen orvossága. A pirulka minden esetben meggyógyítja a betegséget, megkönnyíti a munkát, és a család minden tagjának elengedhetetlen orvossága.

Pittsburgh és vidéke.

Pittsburgh vidékiek

figyelmébe.

Felhívjuk pittsburghi és környékbeli baltársaink figyelmét a Rosenbaum Company hirdetésére, amelyet lapunk más helyén talál meg.

Örömmel közöljük Pittsburgh ezen legmagyarabb üzletének híradását, ahol bárki megtalál mindent, amire az embernek vagy egy családnak az életében szüksége lehet, annál is inkább, mert a Rosenbaum cég újában idegen osztályt rendezett be és így magyar kiszolgálók állanak a magyar vevők rendelkezésére.

Akik angolul nem beszélnek, azok tudják, hogy milyen kinos dolog angol cégnél vásárolni ruhát, cipőt, vagy más egyebet és bizonyára örömmel értesülnek olvasni, hogy Pittsburgh ezen óriási üzlete ezennel magyar kiszolgálókat és magyar tolmácsokat bocsát a magyar vevők rendelkezésére.

Az idegen osztálynak a vezetője Weinberger Jenő ur. aki készséggel áll rendelkezésére minden magyar embernek az üzletben, akkor is, ha 10 cent árárt, akkor is ha 100 dollár árárt kíván vásárolni. A Pittsburghban lakó magyaroknak nagy előnyükre szolgál a Rosenbaum cég ezen útjában, mert tudvalevő dolog, hogy ezekben az óriási áruházakban mindenből a legjobbat tartják, a legolcsóbb árárt.

Pittsburghban bárki megmondja, hogy merre kell menni, csak azt az egy szót mondja, aki angolul nem tud, hogy Rosenbaum, ha pedig benn van az üzletben a magyar kiszolgálót vagy tolmácsot, iván az ember, úgy megmondja, hogy a magyar (Hungarian) ésonnal rendelkezésére áll az idegen osztály egyik magyar tagja.

LOPAS A BURDOSHABER.

Expeditöröl írják Szegedy János, jótársunk szerencsétlen története, aki nekünk kétszáz dollárja hátraeg, hogy a lakásán hagyta egyetlen egyzer a pénzt. Szegedy testvérünk 776 dollárt

kuporgatott össze, amit az ottani bankban tartott egészen addig az ideig, míg le nem szállt nagyon a korona ára. Akkor kivette pénzt a bankból, hogy hadikölcsönt vásároljon egy részért, a másik részét pedig hazaküldje. Hadikölcsönt csakugyan vett ezer koronáért, haza azonban már nem tudott pénzt küldeni, mert egy napon, mikor a pénzt a lakásán felejtette, ellopták azt tőle. Magyar burdosháiban történt az eset, per is lett belőle, mert Szegedy a misztér gyanakodott, a misztér meg azt állította, hogy betörték nála és a betörők vitték el a pénzt is. Minthogy a bíróság nem látott bizonyítékot az asszony bűnösségére, nem bírták Szegedynek igazságot tenni.

FELHÍVÁS!

Az Első Kohányi Tihamér Amerikai és Magyarországi Egyesült Magyar Munkás Betegsegélyező Egylet és Munkás Szövetkezte elhatározta, hogy három hónapig kedvezmény mellett vesz fel tagokat a következőképpen:

15 évestől 30 évig ... \$2.25
30 évestől 40 évig ... \$3.25
40 évestől 50 évig ... \$4.25
50 évestől 55 évig ... \$5.25

Ezen fizetés mellett rögtön a szociális részről minden utána fizetés nélkül. Egyesületünk 75 cent havilági fejtéhen fizet tagjainak 6 dollár heti segélyt, az ahány tagjai részére 100 dollár nemzeti költségvetés és önkéntesek arányi fordítást, ahány tagja van az egyesületnek. Egyesületünk az éhezésben szenvedőkre testvérre is épülő fizethetik mint itten, és pedig három osztályban, tehát géhez képest, mert bizony öregesükre sokan abba a házba utaznak, amiben előzőnk ringott és ezen egyesületnek akkor is tagja lehet. Minden egyet nélkül magyar testvéremet elvárva és bővebb felvilágosításért forduljanak a titkárhoz. Bárhol is tizenkét taggal új fiókot lehet alakítani.

Deurek János, elnök

Sipos Gyula, titkár

Homer City, Pa.

Box No. 420, Homer City, Pa.

Szerkesztői üzenetek.

Pirka István. Naplatainkban bányákról szóló dolgok fizetett hirdetések és nem közlemények, a hirdetések szövegét a hirdető zabja meg és ahhoz nekünk semmi hozzáférése nincs. Volt itt elég olyan hirdetés, amit nem ziven közöltünk, de sem ott, em a lapban nem térítettük ki, léle, mert lapoktól pl. a törvény ötelesi a hirdetések előadásá-

Holdenban K. J. Hoszu levelet szelra fordítottuk és elküldtük. Ja, shorta volt, hogy híssük, hogy segitene a dolgon. Röviden másként lesz ez mind, csak a liberunak legyen egyszer vége.

Fekete And, Whitsett, Pa. Az egyik cikk, amely a szatmári fölkről szól, egyszerűen leírja, gy a magyarok sokan készülnek az és már fel is használja az állam Wajsz Alfred, meg a ansatlantic Trust Company és detik a jó szatmári földet, (azni már megirtuk, hogy szemem fél a dolog, mert nem 650, em 65 koronát érnek azok a felek). A második cikk a Pennsylvánia állam munkástörvény-

nyel foglalkozik azt megtalálja ezidre naplatainkban.

Kovács József, Ward, W. Va. Jól tudjuk, hogy minden dolognak két oldala van, de hát most már nem lenne érdemes újra kezdeni a dolgot. Ha önöknek igazuk van, akkor elég az a tudat, mert az a fő, hogy az ember önmaga érezze a saját igazát. Béke velünk.

Simon József, Holden, W. Va. Köszönet a szíves sorokért. Az

OKOS EMBER NEM VESZ MASHOL

italt, csak ott, ahol a LEGJOBBAT kapja. — Közel 20.000 MAGYAR VEVŐNK bizonyítja, hogy Amerikában a LEGJOBB italt a híres MORRIS FORST COMPANY-nál kapja. — Olcsóbb italt mindenütt kaphat, de a PENZEERT JOBBAT SEHOL.

A LEGJOBB ITALAINK ARAI GALLONONKÉNT A KÖVETKEZŐK:

Fehér vagy vörös gabonapalinka	\$2.00—4.00-ig	Tiszta erős Alkohol (Spiritus)	\$1.50—4.00-ig
Tiszta szőlő Törköly	\$2.50—5.00-ig	Californiai Tokaji Bor (de)	\$1.50—4.00-ig
Valódí Szőlővino	\$2.50—5.00-ig	Ohiai vagy californiai vörös vagy fehér asanyu borok	\$1.50—4.00-ig
A legjobb sötét Tea Rum	\$2.00—5.00-ig		

nyugatra Chicagoig.

IRJON ARJEGYZÉKERT

CIM:

IRJON MAGYARUL!

Morris Forst Company

Cor. SMITHFIELD and SECOND AVENUE, PITTSBURGH, PA.

PAAL P. JOZSEF, magyar üzletvezető.

KESŐN, DE

MÉG JÓKOR

Kötelességének tartja köszönetét kifejezni.

Paulini József levele

"Nem számítok köszönetre, mert maga az a tudat, hogy a Bulgár Vör Teával jól teszek sok ezre menő embertársamnak. Felémleget hat rám az a tudat, de azért jól esik, ha gyogyult embertársaim hálával emlékeznek meg rólam és a Bulgár Vör Teáról!" mondja H. Von Schlick, a világ, bíró Bulgár Vör Tea kizárólagos készítője, kinek például Paulini József P. O. B. 754, Richmond, W. Va. honfűtésünk az alábbi levelet írta:

"Családunkkal együtt üdvö-

löm ön, tisztelt uram, és egyáltalán bocsánatot kérek, hogy eddig meg nem köszöntem önnek a jó téremnyét, melyet velem szemben gyakorolt.

Nálam a Bulgár Vör Tea kiválóan jó hatást eredményezett és mindig, amint hazánál kezdtem, javulást éreztem tőle. Karjaimban és derekamban nagy fájdalmam voltak, de most hálát tesznek, és önnek, a fájdalomak teljesen elmúltak. Újabb igen szépen köszönöm jószágát, és kérek a melékelt 1 dollárért egy doboz teát küldeni, mert állandóan házamban akarom tartani.

Egy nagy öt hónapra elegendő csatlóit dobozzal a Bulgár Vör Teával 1 dollárért bárhol küld a Marvel Products Company, 11 Marvel Bldg., Pittsburgh, Pa.

BALOGH FABIAN JÁNOS testvér Berryburg és vidékén képviseli a Magyar Bányászlapot és fel van hatalmazva előfizetések felvételére.

PAPP ANDRÁS testvér Brad ley, O. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogosítva előfizetések felvételére.

SZUCS JÓZSEF testvér Barton, O. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogosítva előfizetések felvételére.

OHIO és PENNSYLVANIA államokat felkeresi JENEY JÁNOS ur, hogy lapunk részére előfizetéseket és hirdetések vegyen fel. JENEY ur fel van hatalmazva ezek díjait szabályzerű nyugtázás ellenében átvenni. Kérjük a baltársakat, fogadják szeretettel.

Magyar lemezek

Értesítjük a magyarokat, hogy egy magyar lemez-üzlet léteztettünk üzemünkben. Állandóan tartunk van nálunk minden egyes magyar lemez, ami eddig megjelent és felkérjük ön, hogy jöjjön be, ha erefélt jár, vagy

RENDELJE MEG POSTAN TÖLÖN A LEMEZEKET

Ez a legnagyobb üzlet az Egyesült Államokban, amely magyar üzletet csinál. Szombat este nyitva tartjuk az üzletet késő estig, postai rendelést pedig a gyorsan és pontosan szállítunk.

EGY PAR SZEP MAGYAR LEMEZ JEGYZÉKE:

R 1596 (Kirádszék galambomat a Releton (Kápi a lemezen romok voltak vannak) 75c (Nem házasodni meg csak és (Változatlan levi ment a kasztyújába R 1058 (Alkonyat száll a postára. 75c (Két üzenet.)

R 1603 (MŰVESZMŰRI

R 1604 (MŰVESZMŰRI II.

Nagy csodaszép magyar dal van e két lemez népénekeiben, amelyeket hazánk legnagyobb művészei énekelnek. Azonkívül szép elgánczok, katonaszerepek. Ebből a lemezből odahaza több mint százszor fogyni el.

R 1607 (Véleményem a házasságról) (tréfás lemez 75c (Behívó a sorozatra. R 1649 (Rachmanoff Jakub (kacagató tréfás lemez.) 75c (Durkinta sógor, mint koris.

Irjon magyarul! — A magyar osztály részére ZNAMENAK GYULA

The S. Hamilton Co.

815—817 Liberty Ave

PITTSBURGH PA.

ROTH'S STATE BANK

TESTVÉREINK: Jacob Roth, Pres. S. F. Loeb Vice-Pres.

ALAPITTAJT 1885. ALAPÍTÓKE \$50.000.00

IGAZGATÓK: Jacob Roth, S. F. Loeb, H. Friedman, Jos. Skrak, S. R. Bramer.

NŐKNEK ÉS 10 ÉVEN ALULI GYERMEKEKNEK KIENEK VAN JO OKUK UTAZNI AZ Ó-HAZÁBA, ELADUNK HAJÓJEGYEKET.

PENZÉT AZ Ó-HAZÁBA KOLDJUK JÓTALLAS MELLETT.

100 KORONA hazaküldése \$14.40

100 KORONA magyar hadikölcsön \$14.40

Jegyzői és jogügyi ügyek

ROTH'S STATE BANK

110 Smithfield Street

Pittsburgh, Pa.

NINCS SEMMI FIÓKUNK. — PITTSBURGHBAN MÁS ÜZLETÜNK NINCS

TAGOK CSAKIS KERESZTYÉNYEK LEHETNEK

Praktikus halálutóli díj cimen \$1000.00
Egyesületi díj cimen \$ 500.00
Könyvtári díj cimen, egy sztem elvételére \$ 200.00
Könyvtári díj cimen, egy sztem elvételére \$ 200.00
Betegsegdíj a fűk osztály három hónapig hetenként \$ 6.00
A központi pénztár kilenc hónapig hetenként \$ 6.00
Folyton beteg tagjainak teljes két évi kárpót betegsegdíj a fűk osztályon.
A fűk és ország minden államában a központi titkárság jóváhagyása mellett 18 taggal alakítható.
ROTH'S STATE BANK KÖRÖKTÖRÉSE
15 évig felvilágosítással szolgál

GABOR ISTVÁN, k. p. titkár.

Room 322-327 Jenkins Arcade PITTSBURGH, PA.

Coloradoi, New Mexicoi és Wyomingi Kalauz

Lesz-e egyetértés?

Szép tervek forgognak a coloradoi magyar körök. Azt akarják, hogy minden magyar testvérünk, akiket New Mexico, Colorado, vagy a szomszédos államok pusztaságába vetett ki az élet, érezze magát, hogy nem egyedül van a nagy idegenségben, hogy segítőtársak vannak körül, akik háttérrel és szeretettel támogatják egymást.

Azt akarják, hogy minden arra lakó magyar testvér lépjen be a Verhovay Segélyegylet primerói körébe és ezáltal létesítsék meg a legszorosabb kapcsolatot egymás között.

Vessünk el eladunk használt bútort, szőnyegeket, kályhákat, mindenféle házi és bányász eszközöket. Keresseken fel beállításokat, mellest mások fordítsa.

A. S. McIntyre
MAIN STREET

Walsenburg, Colo.
BERNSTEIN'S
"STORE" UNDERSELLS
Walsenburg, Colo.

Alapítva 1875-ben
The First National Bank
Alapítók és tulajdonosok \$250.000.00
TRINIDAD, COLO.
PÉNZT KÖLDÜNK AZ ORAZABA

THE EMPIRE MERCANTILE COMPANY
BOR, SÖR ÉS PALINKA/ÖZLETE
A Lempi's St. Louis Special Brew híres sör csak nálunk kapható
Nálunk nyugatra hárbóvá.
IRJON ÍTAL-ÁRJÉGYÉKÉRT
THE EMPIRE MERCANTILE COMPANY
306-15th St. Box 367
Cheyenne, Wyo
Ha ír, vágya ki a hirdetés a kildje be.

The Palace Liquor Co.
Raton, N. Mex.
Szállít italt Colorado, New Mexico és a többi nyugati államokba.
LEGFINOMABB ÍTALOK NAGY RAKTARA
Coloradoi magyarok írjanak részletes árjegyzékért, amit mindenkinek megküldünk.

Magyarok Figyelmébe!
MI FIZETÜNK ÖNNEK 4% KAMATOT
a pénze után, ha nálunk helyezi el. Látogasson meg minket.
THE COMMERCIAL SAVINGS BANK
TRINIDAD, COLO.

COLORADO MAGYAR BANYÁSZAI!
Uj év óta Colorado állam száraz lett
DE MINDENKI RENDELHET ÍTALT A SAJÁT HASZNALATÁRA.



EZEK A MI HÍRES TAYLOR & WILLIAMS
YELLOWSTONE WHISKEYEINK
Vágya ki ezt a hirdetés, jegyezze meg, hogy miből hány gallont küldjék Önnek és küldje a pórt a rendeléssel együtt Money Orderen. Biztosítom, hogy látszatmal meg lesz elégedve.
gallon négy éves YELLOWSTONE gallonja \$3.26
gallon öt éves YELLOWSTONE gallonja \$3.76
gallon hat éves YELLOWSTONE gallonja \$4.26
gallon hét éves YELLOWSTONE gallonja \$4.76
gallon nyolc éves YELLOWSTONE gallonja \$5.26
YELLOWSTONE BONDOLT, PRESZTÍT CRYSTAL
4 TELJES QUART \$3.00
H. M. H. MONOGRAM gallonja \$2.50
IRJON TELJES ÁRJÉGYÉKÉRT SÖR, BOR ÉS PALINKÁRÓL.
Rendeléseket azonnal szállítunk.

NÉV
BOX, VAGY UTCA
PLÉZ

VÁGYA EZT KI A KOLDUR DE KIDOLVER

Wyoming Commercial Co.

Box 924, 303 West Lincoln Highway, CHEYENNE, WYO.

Az egészség utmutatója.

A Magyar Bányászlap olvasóinak írja a Korona Gyógyszerár, az amerikai magyarság patikája, 2812 East 79th Street Cleveland, Ohio.

A Magyar Bányászlap egyik értelmes olvasójától a következő levelet kaptuk:

"Írjak meg kérem, hogy miérinők az egyedüliek, akik közevény, hátfájás, nyálalás, oldalsóvá, hasogatók és más hülséből eredő bajok ellen a Remo kanalas közevény orvosságot, tehát bevenni való szert ajánlanak, míg mindenki más csak bedőzölő szert ajánl. És én egészen biztont megrom, hogy nem is értem azt, ha nekem a korom fáj, miért kell nekem kanalas orvosságot szedni, mikor egyszerűen bedőzölő és a fájdalom elmúlik. Én érzem, hogy melik ponton fáj és hiszem, hogy hamarabb elértem azt a bedőzölő szert, mintha orvosságot veszek be ami tudvalevő nem megy egyenesen a karomba, és pont arra a jók részre. Én eddig mindig bedőzölőm a karom és elmulat a baj. A mult héten a lábam fáj, azt is bedőzöltem és az is elmulat. Kérem "Az egészség utmutatója" íróját erre a legbiztosabbra megfelnem, mert mi itt nagyon sokan olvasunk ezt a rovatot és ebben a kérdésben teljes felvilágosítást akarunk."

Ezt a levelet kaptuk és nagyon örvendünk neki először, mert látjuk, hogy érdekeltéssel olvasnak az előfizetők a közleményeket, másodszor azért, mert keddenek hozzászól, hogy mielőtt valamire pénzt kiadni, hát tudni is akarják, mi is az. Aki így gondolkodik, az okos ember, mert azzal nem történhetik meg az, hogy hasznaveletlen gyógyszereket adoznak a nyakába nagyban üzerek. E cikkek írja a Korona Gyógyszerár, a választ a következőkben adja meg:

A fenti levélre mi egy egyszerű példával fogunk felelni. Ha valaki megvágja a kezét, akkor azt külsőleg kendőccel vagy más ilyen dologgal fogja begyógyítani és ugyancsak furcsán nézne arra, aki bevenni való orvosságot ajánlana az ilyen bajra. Ez természetes, mert ezt a bajt külső behatás okozta és nem az, hogy a belső szervezet valamelyik része felmondta volna a szolgálatot. Ha ugyanannak az embernek gyomorgörése van, akkor is érzi és meg tudja mutatni pontosan azt a helyet, ahol fáj és még sem ken rá kendőst a gyomrára, hanem bevenni való orvossággal fogja a betegséget megszüntetni. Az okosan, mert a betegség a belső szervezet hibája okozta. Most térjünk rá a közevény betegségre. Art senki sem fogja elhinni, hogy valaki egy kapna közevényt a karjába, hogy a kezét odavágta az asztalhoz. Nem, így azt kapni nem lehet. Hanem igenis a vér tisztáltsága és belső szervezete elváltozása okozza azokat a fájdalmakat, melyet közevény név alatt ismerünk. A közevény nem borbaj, hát minnek ken rá kendőst vagy erős vízzel? Csak azért, mert jól esik! Hiszen a lábtelegnek is jól esik, ha jogel raknak a fejére, de ezt csak nem mondja gyógyításnak. Hisz a fenti levél írója maga mondja, hogy megszűnt a közevény a karjába a kendő után, de ugyanahyan a lábteleg után is írja, hogy később a lábteleg is megszűnt. Mi ebből azt olvasunk ki, hogy nem szűnt meg neki a karjába sem, hanem egy részt a lábteleg szűnt meg és így jutott a lábába is. És még tovább meggünk, és azt mondjuk, hogy ez az ember rövid idő alatt érezni fogja, hogy a dereka is fáj, és érezni fogja, hogy mindezt fáj, ugyanannyira, hogy lassan-lassan munkaképességét is elvesztí és da ére annak, hogy 25 és 50 centenként egy vagyont adott ki hiába való szerekre.

Mi most újra és az ázszer is azt mondjuk, hogy ne döröszölje az ember, ne kenje el az egész testét a közevényt, nyilvánlat, oldalfájást és más hülséből eredő bajokat. A bedőzölő szerek nem használnak, csak azélenik, azétdőzölő a bajt az egész testben, úgy, hogy az fokozottabb mértékben és nagyobb fájdalommal jön elő. Ha nem használja az új világszert, az REMO kanalas közevényt orvosságot, melyből egy üveg, a teljes kúra nemcsak megszűnteti a fájdalmakat, hanem hathatósan gyógyítja is a bajt. A Korona Gyógyszerárban, az amerikai magyarság patikájában, 2812 East 79th St., Cleveland, O. kaphatja és sehol máshol. Az ára postaköltség-gyütt \$1.10.

Minden más bajával forduljon bizalommal a patikához, az amerikai magyarság gyógyszerügyi tanácsadó jához, hol levélre a legnagyobb titoktartás mellett azonnal lelkiismeretes szakszert tanácsot kap.

Adv
L. J. HARANGÓZÓ bajtára Rhodessdale, O. és vidékén képviseli lapunkat. Fel van jogosítva előfizetések felvételére.

MOLDOVANY GYÖRGY bajtára Martins Ferry, O. és vidékén képviseli a Magyar Bányászlapot. Fel van jogosítva előfizetések felvételére.

ÜVEGES MIHALY testvér Barnesboro, Pa. és környékén képviseli lapunkat. Fel van jogosítva előfizetések felvételére.

Horváth János ur Wheeling, W. Va. és környékén képviseli lapunkat. Fel van hatalmazva előfizetések és hirdetések felvételére.

GÖRBE GÁBOR ur Seanoron és vidékén képviseli a Magyar Bányászlapot és fel van hatalmazva előfizetések felvételére.

Stonegán és vidékén
Bözö József testvér képviseli a Magyar Bányászlapot és fel van hatalmazva az előfizetési pénzek felvételére.

BROWNSVILLE, PA.
telepen lapunkat Molnár István testvér képviseli, joga van előfizetési pénzek felvételére.

Beretva köszörüs
Elvállal beretvák kiserőbilitését jótállás mellett
EGY DARAB KÖSZÖRÖSÉRE 25c.
A beretvákát kéremre megkapják Kéri a magyarok pártfogását.
BÖZÖ FERENC
CORA, W. VA. BOX 24

NEMETH ANTAL
ajánlja a magyaroknak figyelmébe egyedül restaurantját a 6-os bányában.
GARY, W. VA.

Pénzküldés
MAGYARORSZÁGBA
az American Express Company által, legbiztosabban és leggyorsabban a legolcsóbb napi árfolyam mellett.
KEZBESÍTŐ BIZTOSÍTOM
Anton Cifaldi
Second Street, Dillonvale, O.

Olcsó pénz küldés
JÓTALLAS ÉS BIZTOSITEK MELLETT
100 korona csak \$14.40
A. J. Durchinszky Box 132 Logan, W. Va.

Legjobb italok a legolcsóbb árban

OLVASSA EL HIRDETÉSÜNKET ÉS PRÓBALJA MEG ÍTALAINKAT. MEG FOGJA LÁTNI, HOGY A LEGJÓBBAT A LEGOLCSÓBBAN ADJUK.
IRJON ÁRJÉGYÉKÉNKÉRT; RENDELŐ LAPPAL ÉS BORITEKOKKAL EGYÜTT INGYEN KÜLDJÜK. INE NÁHANY KÖLÖNLEGESSEGENK:

Siemmer-féle xxxx Hős-palinka, 8 éves, gallonja	\$3.00
Óbásai-féle Siltovic és Borovicka, 8 éves, gallonja	\$3.00
Californai Konyak, 8 éves, gallonja	\$3.00
Pirov vagy Fehér Rózsapalinka, gallonja	\$2.00, \$2.50, \$3.00
Igen öreg Tirota Rózsapalinka, gallonja	\$3.00, \$4.00
Vagy Tom Moore Pálinka, gallonja	\$3.00
Seltörum, gallonja	\$2.50, \$3.00, \$4.00
Borovicka, Török, Hun, gallonja	\$2.50, \$3.00, \$4.00
Californai és New Yorki borok, gallonja	\$1.50, \$2.00, \$2.50, \$3.00
Magyar Rizling Bor, 10 gallonos kosár	\$10.00
Igen jó savanykás bor	
Cseresznye Pálinka üvegekben, 1 láda (12 teljes quart)	\$10.00

E PALINKA RENDES ÁRA AZELŐTT SOKRAL MAGYOB VOIT.
PRÓBALJON MEG EGY LADÁVAL \$10.00-ért. HÍZTOSÍTJUK, HOGY MEG LESZ ELEGEDVE VAGY PÉN ZÉT VISSZAADJUK.

Próbálja meg!
Max H. Shermer Co.
1210 Washington Ave. Braddock, Pa.
ANDRAS LÖRINC, a szállítási osztály vezetője.

FÉRFIAK! FÉRFIAK!
Rendelje a huzartú ruháját a Modern Tailoring Co.-tól
JÓTALLUNK ÉRTE,
hogy eladnánk ruhát azunk, amely rendszeren áll a tervén, cleanes, szépen árban. Először kizsálgatás.
The Modern Tailoring Company
314 HANOVER STREET
MARTINS FERRY, OHIO

Stonegán és vidékén
Bözö József testvér képviseli a Magyar Bányászlapot és fel van hatalmazva az előfizetési pénzek felvételére.

BROWNSVILLE, PA.
telepen lapunkat Molnár István testvér képviseli, joga van előfizetési pénzek felvételére.

Beretva köszörüs
Elvállal beretvák kiserőbilitését jótállás mellett
EGY DARAB KÖSZÖRÖSÉRE 25c.
A beretvákát kéremre megkapják Kéri a magyarok pártfogását.
BÖZÖ FERENC
CORA, W. VA. BOX 24

NEMETH ANTAL
ajánlja a magyaroknak figyelmébe egyedül restaurantját a 6-os bányában.
GARY, W. VA.

Pénzküldés
MAGYARORSZÁGBA
az American Express Company által, legbiztosabban és leggyorsabban a legolcsóbb napi árfolyam mellett.
KEZBESÍTŐ BIZTOSÍTOM
Anton Cifaldi
Second Street, Dillonvale, O.

Olcsó pénz küldés
JÓTALLAS ÉS BIZTOSITEK MELLETT
100 korona csak \$14.40
A. J. Durchinszky Box 132 Logan, W. Va.

Vilmos császár négy aranya.

Donchéry kis várocs Sédán mellett. A városban széles kis emeletes ház van. A ház ura: euvé Fournaine-Liban, ahogy maga beírta a nevét reszkető kézzel noteszába.

Hetvenkét esztendő, fehérszínű, előkelő matróna. Nyugodt, kis mértékű mosolylyal fogadja tiszteltetjes közönségemet.

Helyben vagyunk. Megemeli az egyik asztalt a nyújtja felém. Kö-

zönés, szalmafonatu, kényel-mellen szék.
— Ezen ült Napoleon.
Most a másikat emeli és mutatja.
— Ezen Bismarck.

— Innen halföldi érkezett Bismarck a falból, hol az éjszakát töltötte. Jobbról, Sédán felől hirtelen jött a császár öt tábornokával. Bismarck a ház előtt várta, egy ideig együtt álltak itt az ablakok alatt, aztán leültek ketten arra

padra, a tábornokok arrébb vonultak. De egyszerre csak feljött hozzánk két tábornok, hogy adjunk alkalmas tisztá szobát, a császár Bismarckkal fel akar jönni. Ezt a szobát kínálta a férjem, amelyikben most állunk. Fel is jöttek nyomban. Férjemnek el kellett hagyni a lázat, engem meghagytak a szomszéd szobában, hogy kézmél legyek, ha netán szűkség volna valamire. A császár Bismarckkal belépett a szobába a betétek az ajtó maguk mögött. — Nagyon kevés ideig voltak együtt, egymást álltak itt az ablakok alatt, nem sokára nyílt az ajtó. Bismarck kijött és eltávozott.

Másfél óráig maradt a császár itt fenn s az egész idő alatt itt álltam én is. Másfél óra múlva láttuk az ablakból, hogy Bismarck jön vissza fehér lovon, nagy, sisakos díszben, halálfejes huszárok kísérik. Akkor sóhajta felkelt asztelről a császár, kifelte indult, majd hirtelen megállt, kigombolta kabátját s mellénye zsebéből kivett négy aranyat s letette az asztalra. — Lement, felült hintőjára s a közel Bellevue kastélyba hajtott. A hintő mögött lóháton Bismarck s a huszárok. Ott a kastélyban írták alá a kapitulációt. Megmutatja az üvegfedeli do-

bozban Napoleon császár négy aranyát. Az aranyak mellett másik négy arany.

— Ezeket Vilmos császártól kaptam.

— Mikor?

— Tavaly, november 12-én.

Most már gyorsabban és jobb kedvvel beszélt.

— Egy nagy gépkocsi állt meg a ház előtt, s három tiszt jött fel. Az egyik középmagas, erős, hangosbeszédű, de nagyon jószágos szemű volt. El kellett mondanom mindast, amit most önnek mondtam el. S akkor az a tiszt, a ki legtöbbet kérdezt, letett négy

aranyat az asztalra. — Fogadja el tőlem is, — mondotta nagyon kedvesen. — En szó nélkül meghajoltam magam. — Nem is kérde ki vagyok? — Hallgattam. — Akarja, hogy leírjam a nevemet? — Nagyon lekötelné, feleltem. S erre egy keskeny papírsra, amelyet egyik tisztje nyújtott, ráírta cecnyával:

GUILLAUME
12.XI.1914.

Az erőteljes aláírás ott volt a megszokott manupropriuma is. De a Vilmos császár aranya mellett volt még két külön arany is. Az egyiket néhány nappal

előzött egy német tisztől kaptam volt, akit az egyik társam segített fel az emeletre. A nevet nem mondtam én nem kérdeztem. Mert hogy leírtam külsejét a császárnak, az elküldte magát.

— O tudom, kicsoda. Leírom én nek is a nevét. S erre e szelet papírsra így írta le.

Henrik hercegnek a császár üzenésének fia.

TEVAN ANDRÁS sr lapunkat képviseli és fel van hatalmozva előfizetési és hirdetési díjak felvételére

FIGYELJ MAGYAR!

AMERIKAI MAGYAROK OLVASSATOK!

Jegyezzetek 6 százalékos Magyar Állami hadikölcsönt

Már csak rövid ideig lehet jegyezni. Mindenki siessen megragadni a ritka alkalmat, mert pénzét ily jövedelmezően később nem tudja befektetni. Áldozzunk a hazának! A haza hálás lesz érte!

Amerikai magyarok jegyezzetek hadikölcsönt!

Mindenki vegyen amennyit tud, de vegyen!

1000 korona ára
\$144.00

100 korona ára
csak 14.40

10.000 korona ára
1440 dollár

És vegyék meg a hadikölcsönt a lentebb jelzett bankároknál, akik évtizedek óta szolgálják a magyarságot becsülettel, akiket nem segít senki pénzzel és befolyással, akiknek tisztességes neveit ti már ismeritek, akik benneteket becsülettel kiszolgálják.

Tehát csakis nálunk jegyezzetek az új Hadikölcsönre. —

A hivatalos jegyzést a következők eszközlik

KISS EMIL, bankár
133 Second Ave.
NEW YORK, N. Y.
Alapítva 1898-ban

JOHN RIZSAK
pénzüldő és hajójegy irodája.
127 Second Str.
PASSAIC, N. J.

NYERGES BROS.
hajójegy és pénzüldő iroda
1783 Wright St.
CLEVELAND, O.

J. DUSCHINSKY
2160 W. Jefferson Ave.
DETROIT, MICH.

ROBOTKAY NANDOR
Pénzüldő és közjegyző irodája
1683 Wright St., CHICAGO, ILL.

John G. Santa Co.
Foreign Exchange Bank
Cor. Russell & Frederick Streets.
DETROIT, MICH.

Stephen F. Payer,
McADOO, PA.

Citizens National Bank
Foreign Department
F. A. KAIL, Manager
CONNELLSVILLE, PA.

JOHN NÉMETH bankár
457 Washington Street
és 1597 Second Avenue
NEW YORK, N. Y.
150 Second Street
PASSAIC, N. J.

RIZSAK MIKLÓS
bankár
Carteret és Chrome, N. J.
Roosevelt város

A. METZNER
Metzner Bldg.
West 25 Str.
CLEVELAND, O.

H. WINDT & Co.
PITTSBURGH, PA.

JOS. ROTH & SON
Bankers
NEW BRUNSWICK, N. J.

FUCHS ARMINNE
pénzüldő irodája
13 French St.
NEW BRUNSWICK, N. J.

GROZA GABOR
1125 So. Main Str.
AKRON, O.

Állami Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank
1936 Milwaukee Ave.
CHICAGO, ILL.

HUGO LEDERER
bankháza
55 Avenue B
NEW YORK, N. Y.

A. J. NEUBAUER
bankár
972 Manhattan Ave.
BROOKLYN, N. Y.

JOSEPH PEARL
bankár
319 E. 3rd Str.
SO. BETHLEHEM, PA.

A. Greens, International Exchange Bank
NEW CASTLE, PA.

VICTOR E. FAITH
123 and 124 Chestnut Street
JOHNSTOWN, PA.

LEOPOLD GYULA
1318 W. Dakota St.
DAYTON, OHIO.

John Philipovic
3616 North Broadway,
ST. LOUIS, MO.

STEINER BROS
államilag engedélyezett bankháza
937—5th Ave.
NEW KENSINGTON, PA.

JACOB KUPSKY
593 Monroe Str.
W. HERWICK, PA.

RUTTKAY JENŐ
106 Ave. B
NEW YORK, N. Y.

EMIL GERMANUS
97 Mercer Street és
214 Ferry Str.
NEWARK, N. J.

JOS. L. SZEPESSY
9117 Buckeye Ed.
CLEVELAND, OHIO
CHASZAR VASS & CO
BONDSTOWN, VA.

HENRY. C. ZARO
magyar bankár,
1 Third Ave., cor. 7th Street
NEW YORK, N. Y.

M. Fodor
Pénzüldő, hajójegy és közjegyző irodája,
422 E. Chapin St.
80. BEND, IND.

J. J. Steinbrecher's
Foreign Exchange
116 New York St.
AURORA, ILL.

EUGENE KLEIN
108 Center St.
MASSENA, N. Y.

JOHN KISS, Banker
NORTHAMPTON, PA.

JOHN BALLA & SON
2232 W. Jefferson Ave.,
DETROIT, MICH.

SCHWABACH és FIA
1347 First Ave.
NEW YORK, N. Y.

JOHN NAGY & SON
2012 Front Street
TOLEDO, OHIO.

A. J. DURCHINSKY
Steamship Ticket Agency
LOGAN, W. VA.

LOSITZER & ENGEL
336 W. Federal Street
JOUNGSTOWN, OHIO

Dobó Dobay Károly
8830 Buckey Road
CLEVELAND, OHIO

HANNA & VARNUSZ
1708 So. Broadway
ST. LOUIS, MO.

Joseph Eskowitz
BANKER
LYNDORA, PA.

NYITRAY & POKORNY
85 French St.
NEW BRUNSWICK, N. J.

H. BLANKFIELD
GALVESTON, TEX.

LOUIS CSIPÓ
477 State Street.
PERTH AMBOY, N. J.

DEZSŐ JÁNOS
bankár
333 Hancock Ave.
BRIDGEPORT, CONN.

EMERY KARDOS
230 Warren Street
HUDSON, N. Y.

S. LOEWITH & Co.
Branch Office: 349 Hancock Ave.
Manager: Frank Bolchazy
BRIDGEPORT, Conn.

International Banks
C. V. HAMORY
JOUNGSTOWN, OHIO.
E. YOUNGSTOWN, OHIO
SHARON, PA.

DAN POLOSCHAN
775 Franklin St.
DETROIT, Mich.

JACOB GOLDBERGER
432 STATE ST.
PERTH AMBOY, N. J.

I. KLAWIY
313 Helen St., McKees Rock, Pa.
667 Preble Ave.,
N. S. PITTSBURGH, PA.

FRED ERNST
ARMCO FOREIGN CLUB
MIDDLETOWN, OH.

TÓTH GYÖRGY
BANKER
602 S. Chapin Street
80. BEND, IND.

